

Lördag

Nya Åland

25 OKTOBER 2008

NR 250

PRIS 1,20 €

Normaltid
tar över

Inatt tar sommartiden slut
och vi övergår till normaltid.
Klockans visare skall skall
inatt flyttas en timme bakåt.

42-årig man drunknade

Tragisk utgång. Enskärs sjöbevakning och räddningshelikoptern Super Puma från Åbo, Räddningsverkets dykningsenhet, Finströms FBK och polisen deltog i efterspaningarna. Här bärgas den förölyckades båt. Foto: HÅKAN EKLUND

NYHETER. En 42-årig man från St Petersburg drunknade i går kväll i samband med en fisketur i Ivarsfjärden i norra Finström.

Vid 18-tiden upptäcktes en tom båt som körde i cirklar. Det inleddes ett

stort pådrag och strax efter klockan 20 hittade Finströms FBK mannen i vattnet i en vassdunge.

Han fördes omedelbart till central-sjukhuset i Mariehamn men hans liv gick inte längre att rädda. SIDAN 2

Nytt hopp för Minimarket

NYHETER. Det finns hopp om att Minimarket kan fortsätta – trots allt.

I går meddelade Keskos områdeschef för Åland **Olli Setänen** att de blivande innehavarna **Marina Vartiainen** och **Krister Sunds** kundansökan tas till ny prövning. Processen startar omedelbart och besked väntas om ett par veckor.

–Vi har insett att Åland är annorlunda än till exempel Nyland och att vi inte kan tillämpa samma modell överallt, säger han.

Om allt är i ordning kan de nya innehavarna fortsätta sälja Pirkka- och Euroshopperprodukter och ingå i Plussakortssystemet, lovar han.

SIDAN 3

Nytt bärgningsföretag startar

NYHETER. Från och med i måndags har Åland tre bilbärgare. Då startade nämligen **Ronny Lindström** företaget Bärnab, och i förrgår besiktades bärgningsbilen som han köpt från USA.

–Så nu är det bara att börja jobba, konstaterar den nyblivne företagaren.

SIDAN 5

Åland värd för judo-FM 2009

SPORT. Finlands bästa judokas samlas på Åland i slutet av mars 2009. Anledningen är finska mästerskapen för seniorer, en tävling som den här gången arrangeras av Ålands judoklubb.

FM blir ett avgörande genrep inför öspelen på hemmaplan senare samma år, en tävling som ålänningarna förbereder sig som bäst till. Bland annat är två ålänningar på junior-FM den här helgen.

SIDAN 17

Andas. Boxningen har blivit Åsa Darbys andningshål i en hektisk tillvaro.

Foto: JONAS EDSVIK

Åsa vill vara lycklig

PORTRÄTTET. Det finns människor som varit med om mycket under sin livstid. **Åsa Darby** har levt halva sitt liv och hunnit med mycket. Men än letar hon efter lyckan och förmågan att känna sig värdefull. Sökandet har lett henne från London till Åland via Grenada och Kapstaden till Lemland Bäckäng.

Nu bor hon i ett hus som heter Sollyckan och har placerats efter feng shui-principer. Hon vill äta ekologiskt och konsumera vettigt. Det hektiska livet med man och tre barn balanseras av ett pass boxning i veckan.

–Barnen och boxningen är det beständiga i mitt liv.

SIDORNA 10-11

kultur

8

Thomas, huvudpersonen i **Krister Lummes** romansvit, har fortfarande svårt att få fotfäste.

miljö

13

”Trädgård är ett sätt att skapa”

LOUISE KARLSSON OM SITT TRÄDGÅRDSINTRESSE.

sport

18

”Nu är det läge att komma och titta på IFK.”

GMM:S ROLAND WAHERA OM SÄSONGSAVSLUTNINGEN PÅ SÖNDAG.

nyheter

20

”Att skriva böcker är bara roligt”

ROCKARTISTEN PLURA JONSSON OM SITT FÖRFATTARSKAP.

Damernas *afton*

Torsdag 30/10 kl 19
på Mariepark

Modervisning
& underhållning

Man drunknade i Finström

Tom fiskebåt. Den tomma båten som körde runt i cirklar var ett bevis på att allting inte var som det skulle. Foto: HÅKAN EKLUND

Tom båt återfanns körande på sjön

En 42-årig man från St Petersburg drunknade i går kväll i samband med en fisketur i norra Finström. Larmet gick strax efter klockan 18 då mannens båt hittades tom vid bron till Bergö, två timmar senare återfanns mannen i vattnet.

Den ryska mannen var tillsammans med en vän ute och fiskade på Ivarsfjärden inte långt från Norrö stugor i Finström där de hade hyrt en stuga. Män-

nen hade var sin båt och någon gång mellan klockan 17 och 18 bestämde sig vännen för att återvända till stugan medan den förolyckade meddelade att han skulle fiska lite till. Strax efter klockan 18 upptäckte en bilist vid landsvägsbron till Bergö den tomma båten som körde i cirkel och slog larm. Räddningsverket ryckte ut med ambulans och med dykenheten och sjöbevakningen med först ett fartyg från Enskär och senare även med räddningshelikoptern Super Puman från Åbo.

Finströms FBK och polisen deltog också i efterspaningarna. –Vi fick i ett tidigt skede klart för oss vilka tidsramar det handlade om och också att det var fråga om ett begränsat område där spaningarna skulle ske, berättar brandchef Lennart Johansson.

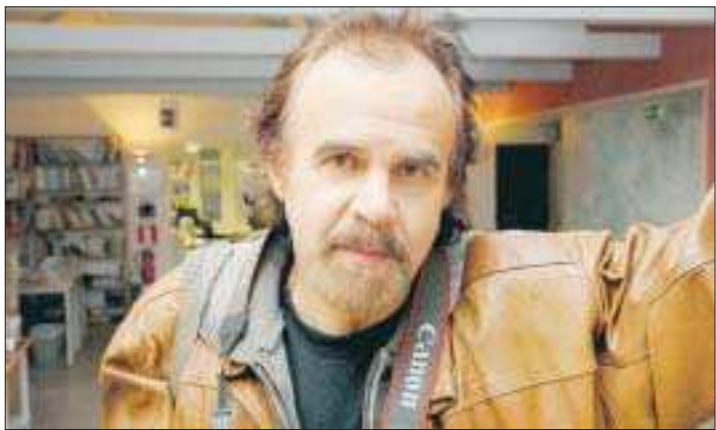
Hade inte flytväst
Strax efter 20 hittade Finströms FBK mannen liggandes i vattnet i en vassdunge. Han hade inte flytväst. Mannen fördes omedelbart

till akuten på centralsjukhuset i Mariehamn men hans liv gick inte längre att rädda. Han var en välkänd gäst i stugbyn och har flera gånger

varit här på fiskesemester.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Blev ögonvittne. Då Håkan Eklund såg båten insåg han genast att något hade hänt. Foto: JONAS EDSVIK

Ögonvittne berättar: ”Båten körde i cirklar”

–Först såg vi en båt med en man som fiskade. Då vi återvände såg vi en tom båt som körde runt i cirklar. Det berättar Håkan Eklund som passerade olycksplatsen i går kväll.

Håkan Eklund, redaktör för tidskriften Skärgård i Åbo, är på en bildbehandlingskurs på fotolinjen i Ålands folkhögskola. I går på eftermiddagen begav han sig med en

bekant till Husö biologiska station. –Då vi körde dit såg vi först en båt med en ensam man som fiskade. Då vi återvände såg vi en tom båt som körde runt i cirklar, berättar han och tillägger att de genast insåg att något måste ha hänt. –Jag vet inte om det var samma båt vi såg men den var i alla fall likadan. Eklund och hans vän

sprang till en stuga i närheten där det fanns folk. Därifrån hade man redan slagit larm. –Vi försökte med hjälp av kikare finkamma vattenytan men vi såg ingenting, säger han. Han var fortfarande på plats då de första räddningsmännen anlände till platsen. –Brandkåren åkte ut till båten och lyckades kliva över och stanna motorn, berättar Eklund. (tt-s)

Tre män i stöldhärva har fått sina domar

Ovillkorlig fängelsedom, villkorlig fängelsedom och böter. Så lyder domarna för tre män i 20-30-årsåldern för en härva stölder och andra småbrott begångna i Mariehamn under tiden februari-augusti i år.

Åtalspunkterna var många – nitton stycken – i härvan där en av männen, 23-år gammal, var huvudåtalad. Mannen hade ensam – i de flesta fall – eller tillsammans

med någon av de andra brutit sig in hos bland andra Alis kebab, Guldviva, Malins livs, Marie-Bar, Mariehamns bilmack, fritidshemmet Tvärsan, Café Indus, La Strada och Sagulins snickeri genom att – oftast – krossa en fönsterruta i entrédörren och låst upp inifrån eller genom att krossa något annat fönster och klättra in. I flera fall hade stöldgodset lämnats kvar eftersom antingen någon bil eller polispatrull kommit körande.

Mannen hade också – ensam – trängt in i en rörelsehindrads lägenhet och tagit pengar, mat och bankkort som han använt. Också olovligt bruk av narkotika finns med bland brottsrubrikerna. 23-åringen dömdes för femton olika brott till fem månader och 10 dagar fängelse. Han satt frihetsberövad i olika reпрiser från april till augusti och därför dras en månad och 25 dagar av från straffet. Han har inga anteckningar i brottsregistret

sedan tidigare och därför blir straffet villkorligt. Fyra åtalspunkter förkastades i brist på bevis. Han ska ersätta målsägandena med sammanlagt nästan 6.000 euro för förlorad eller förstörd egendom. **Samhällstjänst** Den andra mannen, också han 23 år, dömdes till 90 dagsböter à 6 euro, sammanlagt 540 euro. Han var frihetsberövad tre dygn, nå-

got som räknas bort från bötesbeloppet. Den tredje mannen, 30 år, dömdes till 30 dagar fängelse eftersom han har två villkorliga domar bakom sig. Han var frihetsberövad under fyra dagar i april. Det ovillkorliga straffet omvandlas till 30 timmar samhällstjänst. Hammare, järnsåg och sågblad förverkas till staten i egenskap av brottsredskap. **ANNIKA ORRE** annika.orre@nyan.ax

Perämaa hördes i riksdagsutskott

■ Finansminister **Mats Perämaa** (lib) hördes i går i riksdagens kommunikationsutskott om det lagförslag som sänker bemanningskostnaderna och det som sänker farledsavgifterna. Perämaa meddelade utskottet att landskapsregeringen ställer sig positiv till båda förslagen. Lagförslaget om bemanningskostnaderna skulle bland annat betyda att m/s Fjärdvägen kan få stöd. Perämaa konstaterade att utvecklingen går mot rätt håll men att man från åländsk sida väntar på lagstiftningen om rederibeskattningen och ändring av tonnageskattelagen. Dessutom anser landskapsregeringen att farledsavgifterna bör vara miljödifferentierade. Näringsavdelningen chef **Linnéa Johansson** och **Göran Holmberg**, teknisk inspektör på trafikavdelningen, biträdde Perämaa vid hörandet. (tt-s)

Nauclér frågar om växtgift

■ Ålands riksdagsledamot **Elisabeth Nauclér** lämnade i fredags en skriftlig fråga till riksdagens talman gällande tillgången på växtskyddsmedel. ”Finland befinner sig långt efter de övriga europeiska länderna gällande tillåtna växtskyddsmedel, speciellt för grödor på friland samt frukt och bär. I relativt snabb takt har preparat som har stor betydelse för produktionen tagits ur bruk utan att ersättas av liknande preparat som idag redan används i övriga Europa” skriver Nauclér bland annat. Hon lyfter även fram Åland i sin fråga: ”Inom landskapet Åland har frilands- och frukt- och bärödlingen stor betydelse och bristen på preparat vållar avsevärda problem eftersom cirka 70 procent av den åländska livsmedelsindustrins produktion säljs till riket, med potatis, äpple och lök som de viktiga grödorna.”(ab)

De ska utveckla sjöfartscentret

■ Landskapsregeringen har utsett ny styrelse för Ålands sjösäkerhetscentrum. Styrelsens uppdrag är bland annat att utveckla verksamheten enligt landskapsregeringens rapport ”Riktlinjer för Ålands sjösäkerhetscentrums verksamhet”. Till ordförande valdes **Stig Mattsson** (sjöfartsnäringen) och som ersättare sitter **Jorma Lehtinen**. Ordinarie medlemmar är vice ordförande **Jerry Bergman** (sjöfartsnäringen), **Leif Ahlqvist** (brand- och räddningsväsendet), **Gun Lindman** (sjukvårdsutbildningen) och **Agnetta Eriksson-Granskog** (utbildningsfrågor). Suppleanter är **Kjell Gestranus**, **Johan Mansnerus**, **Veronica Thörnroos** och **Carola Maxenius-Mickelsson**. Mandatperioden sträcker sig från den 1 oktober 2008 till 31 december 2011. (ak)

Nytt hopp för Minimarket efter larm om stängning

”Om ekonomin och annat är i skick så får butiken fortsätta som hittills”

Kesko ska göra en ny prövning av den ansökan som Minimarkets nya innehavare nyligen fick back på.

Det beskedet gav områdeschefen Olli Setänen till Nya Åland i går.

I gårdagens Nya Åland berättade de blivande innehavarna **Marina Vartiainen** och **Krister Sund** att de fått nej på sin anhållan om att få fortsätta saluföra Keskos varumärken Pirkka och Euroshopper och att de också nekats tillgång till Plus-sakortssystemet. Beslutet stäckte deras planer och följden skulle ha inneburit slutet för butiken som funnits i centrala Mariehamn i över 40 år.

– Utan Pirkka, Euroshopper och Plussa går det knapast att driva butiken, sa de.

Reagerade snabbt

Larmet ledde till att Keskos områdeschef **Olli Setänen** och andra chefer inom Kesko reagerade snabbt. I går på eftermiddagen ringde Setänen upp Nya Åland.

– Vi har beslutat att processen ska tas om från början. De nya innehavarnas kundansökan ska behandlas på nytt, och om deras erfarenhet är tillräcklig, försäkringar finns och ekonomin är i skick så får de fortsätta på samma sätt som den tidigare innehavaren **Åke Lindholm**. Jag har redan tagit kontakt med Åke om detta, berättar han.

Åland annorlunda

Han säger att det var Ålands särprägel som fick ledningen att bestämma sig för att ompröva det tidigare beslutet.

Går vägen? Marina Vartiainens och Krister Sunds kundansökan ska prövas på nytt av Kesko. Det beskedet gav områdeschef Olli Setänen i går efter att de som Minimarkets blivande innehavare hade slagit larm i Nya Åland. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

– Åland är annorlunda än till exempel Nyland. Vi har insett att vi inte kan tillämpa samma modell på Åland som i resten av landet, ger han som förklaring.

Omprovningen startar omedelbart och besked ges om cirka två veckor.

Nya Åland fick en hel del telefonsamtal från upprörda Minimarketskunder i går.

– Fruktansvärt att småbutikerna tvingas stänga, tyckte de.

Barbro Lindeman, tidigare köpman och hälftenägare till fastigheten där Malins livs verkade i Strandnäs tills helt nyligen, berättar att det fanns de som var villiga att driva butiken vidare, men att Keskos besked till dem var det samma som Minimarkets nya innehavare fick.

– De väntade länge på beskedet, men när det blev nej så fanns det inga förutsättningar för dem att fortsätta. Det är sorgligt.

Också för Malins livs gäller samma sak, säger Olli Setänen.

– Om de som vill ta över butiken lämnar in en ny kundansökan så prövas också den på nytt.

”Ett minivaruhus”

Ulla Johansson funderade i går på att be Minimarket lägga fram en namnlista för att påverka Kesko. – Jag tror att halva Åland är på krigsstigen för det här!

Väldigt många människor handlar på Minimarket som är mångsidig och har kundvänliga öppettider. Butiken är ju som ett minivaruhus som säljer allt från synål till skor. Jag blev riktigt upprörd när jag läste artikeln. Pirkkaprodukterna är viktiga, det tycker till och med vår katt som äter bara Pirkka-mat!

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Osynlig vattenläcka har reparerats

En vattenledning av gjutjärn, daterad 1959, saneras just nu vid Västra utfarten. En läcka har uppstått i ledningen, och en betydande mängd vatten hann läcka ut innan VA-verket upptäckte skadan.

– Vi vet inte exakt när den här läckan uppstod. Vattnet kom inte upp till ytan och det fanns inga tecken på en läcka i vägs-länten där ledningen ligger, så det var svårt att lokalisera läckan, säger **Jouni Huhtala**, chef på Mariehamns vatten- och avloppverk.

Huhtala berättar att man under året har haft mycket bekymmer med osynliga läckor. Läckan vid västra utfarten var den fjärde sedan i somras.

– Den här hittade vi tack vare att vi känner till hur mycket vatten det pumpas genom ledningsnätet, och vattenmängden ökade trots att förbrukningen inte ökade i samma grad. Då kunde vi anta att det var en läcka.

Hur mycket vatten hann läcka ut innan ni upptäckte skadan?

– Det vet vi inte. Men det var en betydande mängd.

Hur länge tar det innan reparationsarbetet är klart?

– Läckan är redan reparerad, men vi passar på att byta ut den gamla ledningen när vi ändå håller på. Det är ungefär 70 meter ledning som ska bytas. Arbetet borde vara klart om en till två veckor.

Håller 40 år

Stamledningsnätet i Mariehamn utgörs av 80 kilometer vattenledning. 20 procent av ledningarna är gamla gjutjärnsledningar och resten är nyare plastledningar.

– Gjutjärnsledningarna håller i ungefär 40 år. De nya ledningarna hoppas vi att ska hålla 40 till 60 år.

Huhtala berättar att arbetet med att byta ut de gamla ledningarna pågår kontinuerligt. Årligen saneras ungefär 0,5 till 1 kilometer ledning.

Vattenledning byts. En nästan 50 år gammal vattenledning byts just nu vid västra utfarten i Mariehamn. En betydande mängd vatten, exakt hur stor är okänt, hann läcka ut innan vattenverket upptäckte skadan. Foto: STEFAN ÖHBERG

– Vi passar på att byta ut ledningar i samband med att någon gata byggs om. Nu har vi till exempel bytt ut ledningarna runt

kk-huset när de ändå byggt om där.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Åtalad kvinna efterlyses av tingsrätten

■ Tingsrätten efterlyser en 25-årig kvinna, bosatt i riket, som för andra gången uteblev från rättegången där hon åtalas för grovt betalningsmedelsbedrägeri.

– När hon påträffas berövas hon sin frihet och förs till Ålands tingsrätt för att rannsakas, deklarerade tingsdomaren **Gustaf A Nymalm** när huvudförhandlingen ställdes in i går.

Samtidigt dömdes vite på 750 euro ut som kvinnan ålades första gången hon uteblev.

Åtalet handlar om att kvinnan för något år sedan köpt saker med kort utfärdat av Ålandsbanken. Kontot saknade täckning. (ao)

Valsystem ändras inte

■ Den parlamentariska kommittén för översyn av landshapslagen om lagtingsval och kommunalval anser att det nuvarande sättet att utse riksdagsledamot på Åland bör behållas.

– Det går inte att dra några entydiga slutsatser av valresultaten under de tjugo år som dagens system har tillämpats. Systemet måste ges tid att finna sina former och med tanke på väljarna finns det skäl att inte ändra tillvägagångssätt för ofta, skriver kommittén i sin rapport.

Den främsta invändningen mot det nuvarande systemet har gällt hur riksdagsmannens ersättare utses.

– Då utfallet har studerats visar det sig att stödet för ersättaren har varierat från 2,8 procent år 1999 till 36 procent vid senaste riksdagsval, skriver kommittén.

De alternativa valsätt som kommittén har tagit del av löser dock inte problemet med dels ett starkt stöd för den som får riksdagsmandatet och dels med ett starkt stöd också för ersättaren om man samtidigt beaktar kravet på kontinuitet ifall riksdagsledamoten skulle få bestående förhinder.

Nu fortsätter kommitténs arbete med att se över behovet av eventuella ändringar i landshapslagen om lagtingsval. I samband med kommunalvalet i riket kommer två ”valobservatörer” att för kommitténs räkning följa med försöket med elektronisk röstning i vallokalen i Grankulla stad. Efter besöket ska de rapportera till den kommittén. (ml)

Bilar krockade i korsning

■ Två personbilar kolliderade i torsdags i korsningen Södragatan-Ostra Esplanadgatan i Mariehamn. Det är högerregeln som gäller i korsningen, men den ena föraren körde mot väjningsplikten. Ingen skadades i kollisionen men bilarna fick plåtskador. (ml)

Stöld anmäldes sent om sider

■ En cykel har anmälts stulen. Det är en röd damcykel av märket Calvin som har försvunnit från Ekonomiegatan i Mariehamn. Stölden inträffade någon gång mellan den 15 och den 23 juli år. (ml)

Inga sprickor i regeringen, enligt Lundberg

Vice lantrådet Britt Lundberg (c) tillbakavisar ryktena om samarbets-svårigheter mellan center och liberaler i landskapsregeringen. Hon tycker att förslaget till landskapsbudget som offentliggörs nästa vecka är ett bra exempel.
–Det finns inte en omröstning i den. Vi är totalt eniga.

Det är fredag morgon och Britt Lundberg har varit på jobb sedan strax efter sju. På bordet ligger högar med papper. Näringsminister **Jan-Erik Mattsson (c)** hejar på vägen ut. Det är mycket nu, konstaterar utbildnings- och kulturministern, tillika vice lantråd.

–Jag jobbar hiskeligt mycket, alldeles för mycket. Men det är roligt att gå till jobbet varje morgon.
Blev det första året i nya landskapsregeringen som du tänkte dig?
–Jo, jag var kanske orolig när vi började att det var så många nya men det tycker jag inte har överskuggat arbetet på något sätt. Folk har snabbt kommit in i sina uppgifter.
–Jag tycker att det har varit ett jättebra år, vi är ett bra gäng. Det finns motorer, många som vill mycket och har ambitioner.

Tänker du på någon speciell?
–Nej, jag vill inte gå in på enskilda personer.

Smidigt samarbete
I den förra landskapsregeringen var hon kansliminister. Då delade centern makten med socialdemokraterna och frisinnad samverkan.
Det nya regeringssamarbetet med liberalerna har fungerat bra, tycker Lundberg och använder ordet ”smidigt”.
Har det fungerat smidigare än tidigare?
–Det är svårt att jämföra. Det är skillnad att ha bara en istället för två att diskutera med. Det blir inga konspirationer. Två är på det sättet smidigare.
Hur är det att spela an-

dra fiolen i regeringen?
–Någon andra fiol...det här bygger ju på ett samarbete. Även om vi hade lantråds-posten i förra regeringen kunde vi ju inte bara gå in för att bestämma. Det blir ingenting, det blir inte hållbart. Man måste ju hitta linjer tillsammans. Man pratar ihop sig och hittar lösningar.

Delade meningar
I flera frågor i höst – golfbanan, Lissabonfördraget och lagförslaget om nya behörighetskrav för socialarbetare – har landskapsregeringen kommit med ett budskap medan centerpartister i lagtinget ställt sig upp och uttryckt andra åsikter.
När det gäller Lissabonfördraget och inflytandefrågorna vidhåller Lundberg att partierna i landskapsregeringen är överens.
–Man kanske har olika profiler och för ut frågor på olika sätt. Men vi är nog väldigt eniga kring att landskapets fyra positioner ska efterföljas. Vi har en enig linje som också är förankrad i självstyrelsepolitiska nämnden.
–Sedan kan det säkert finnas nyanser i hur vi uttalar oss. Det är klart att det finns ideologiska skillnader oss emellan annars skulle vi ju vara ett och samma parti.

Flera golfförslag
Apropå golfen säger Britt Lundberg att man från flera håll försökt finna olika lösningar. Bara för att man kommer med förslag behöver man inte vara oense.
–Det vi är överens om är att 30 procent ska gå till en satsning. Vi har bidragit med ett förslag – Kastelholm. Både för center och liberaler har markfrågorna varit jobbiga. Det här skulle vara ett sätt att snabbare komma till lösning utan kringelikrokar på vägen.
Ovanstående är inte något tecken som ska tolkas som en spricka i landskapsregeringen, menar hon.
–Nej. Både tidningar och opposition älskar att prata om sprickor men pratar man om sprickor så pratar man om

klyftor och det är ju allvarliga saker. Det är klart att det finns nyanser mellan partierna men det är ett sundhetstecken.
I veckan antog landskapsregeringen nästa års budget.
–Det finns inte en omröstning i den. Vi är totalt eniga. Det är ett tecken på att det går bra för oss att samarbeta.

Flera framgångar
När Britt Lundberg får frågan vad hon lyckats med under året nämner hon att hantverksutbildningen rots i mål. En tvåårig linje startar vid folkhögskolan i höst.
–Det är särskilt skönt när långkörare som hållit på i tio-femton år får en lösning.
Att sjöfartsmuseets om- och tillbyggnad blir av är ytterligare något hon välkomnar.
–När jag tog över den här posten fanns skissritningar men hemskt många olösta frågor: tomtfrågor, tomtbyten och stadsplaner. Nu är allt i hamn och dras igång.
Är det någon fråga du misslyckats med?
–Det finns det säkert. När det gäller Kastelholmsområdet hade jag ambitionen att jag skulle ha hunnit längre än jag gjort. Att jag skulle ha haft klara skrivningar i 2009-års budget, att så här kommer det exakt att bli.
Vad beror det på?
–Att tiden inte räcker till.

Gymnasiereform
Inför valet förra hösten drog dåvarande landskapsregeringen tillbaka reformen Struktur 07. Men det har jobbats intensivt med gymnasiets utvecklingsplan hela året, säger Lundberg.
–Förhoppningen att den ska komma i höst och att lagtinget ska få den före årsskiftet.
Pengarna blir mindre, eleverna färre. Lundberg tycker att Åland behöver ha kvar många utbildningar för att 16-åringarna ska stanna. Ett sätt är att slå ihop utbildningarna.
Är det meningen att alla skolor ska finnas kvar?
–Vi ser inte en ny struktur som ett självändamål. Vi tar det andra vägen, börjar med

Ett år in på mandatperioden. Vice lantråd Britt Lundberg avfärdar pratet om sprickor i landskapsregeringen. – Det är klart att det finns nyanser mellan partierna men det är ett sundhetstecken.
Foto: JONAS EDSVIK

innehållet och ser hur vi ska lägga upp det. Sedan kan vi se vad det blir för struktur efter det.
–Det kanske är praktiken som visar att man ska ha andra skolgränser.

Britt Lundberg har flera saker på kommande: lagstiftning om bildningsförbunden och en ombyggnad av Östra Västra skolgatan så att lyceet, handels och vårdinstitutet får gemensamma funktionella

utrymmen är några av punkterna.
–Allt är inte färdigt exakt på ettårsdagen!

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 463

Lantrådet svarar på oppositionens kritik

Vad tycker hon om det första året vid makten? Om oppositionskritiken, kommande utmaningar och delade meningar?
Nyan fick en pratstund med lantrådet Viveka Eriksson (lib).

I november förra året var Viveka Eriksson en nybörjare i landskapsregeringssammanhang. Som lantråd kastades hon snabbt in i hetluften.
När hon ska sammanfatta det första året blir svaret:
–Det har varit synnerligen intensivt.
Framgångar
På frågan vad hon tycker landskapsregeringen lyckats bäst med har Viveka Eriksson flera svar.
–Jag tycker det var bra med miljöbilspremien, att vi har kommit vidare med utbyggnaden av sjöfartsmuseet, att vi –även om vi ännu inte är nöjda med det –fick till ett utkomststöds-system för pensionärer.
Inflytandefrågorna och Lissabonfördraget har tagit mycket

tid i anspråk. Nu finns en grund att bygga vidare på.
–Jag tycker att inflytandepaketet är en jättebra plattform.
Är det någon fråga där du anser att ni inte nått ända fram?
–Det man inte är nöjd med ännu så jobbar vi ju på. Jag kan inte säga att det är någon direkt. Det är väl vissa frågor där man måste tänka om, ta nya tag för att det inte blir som man tänkt sig direkt.
Säkert har du något exempel?
–Vi funderar på hur vi ska utveckla Kastelholmsområdet. Det tar tid.
Många framställningar
I en artikel i torsdagens Nya Åland efterlyste oppositionen fler lagförslag till lagtinget.
–Vi har presenterat 26 lagframställningar under året, konstaterar Eriksson.
Hur många av dem är blankettlagar?
–Det är en del men i de flesta fall måste man gå in i lagen och lyfta in paragrafer.
Också blankettlagarna ska

ut på remiss. Lagstiftning tar mycket tid, säger hon.
–Vi har begränsade resurser.
Hon påpekar att landskapsregeringen också skickat meddelanden till lagtinget, om EU och om jämställdhet bland annat.
Oppositionskritik
Ytterligare några av de punkter oppositionen tagit upp är följande:
■Landskapsregeringen har lite tid för dialog.
Viveka Eriksson svarar att landskapsregeringen gått till partierna för att höra deras åsikt vid flera tillfällen, bland annat rörande Lissabonfördraget och hållbarhetsfrågor. ”Tillsammans” är ett ledord för arbetet. Landskapsregeringen har påbörjat en tvåårig kommunrunda. På fredagar har ledamöterna, i mån av tid, besökt allt från försäkringsbolag till Handicampen och dessutom bjudit in olika instanser till samtal.
■Landskapsregeringen begraver frågor i kommittéer.
Viveka Eriksson säger att det inte stämmer.
–Då får man komma upp till

bevis. De parlamentariska grupper vi tillsätter kommer med förslag och sedan sätter vi igång och jobbar.
Men är det då så att nuvarande landskapsregering jobbar mer långsiktigt än de tidigare? Viveka Eriksson vill inte uttala sig om tidigare regeringar.
–Men jag vill påstå att vi försöker jobba på lång sikt. Redan efter ett år kan vi beta av en massa saker som vi genomfört eller satt igång.
■Oppositionen vill se konkreta resultat.
–Om de skulle ha följt med under året hade de säkert haft möjlighet att se konkreta resultat. De ser bara det som man ser i lagtinget.

Ingen spricka
Det finns ingen spricka i landskapsregeringen, säger lantrådet. Däremot finns det olika åsikter.
–Vi är två olika partier som tycker olika. Ibland får man jämka ihop sig.
Viveka Eriksson ser den ekonomiska situationen som landskapsregeringens kanske största

Lantråd. Viveka Eriksson (lib) ser tillbaka på ett intensivt år.
Foto: ANDREAS DIENERT

utmaning det kommande året.
–Vi följer utvecklingen. Vi ska se till att hjulen snurrar i samhället.
Ekonomin planar ut, utgifter-na växer, svängremmen dras åt.
–I det här skedet är vi återhållsamma men vi har inte nu måstat gå in och skära ner. Vi ser över att vi blir mer effektiva inom förvaltningen.
Åland har bundit sig till stora åtaganden men är relativt väl rustat att klara en svårare ekonomisk situation.

–Vår bedömning är att vi klarar av att upprätthålla kärnverksamheten.
Inför 100-dagars jubileet samlade landskapsregeringen det nätverk som kontaktades inför skrivandet av regeringsprogrammet. I slutet av november kommer de åter att få säga sitt om landskapsregeringens arbete.
Men först ska budgeten för 2009 presenteras.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Nu finns tre bärgare på Åland

När Jonny Jäderholm beslöt sig för att sälja sitt företag för ett tag sedan såg det tunt ut på Ålands bilbärgningsfront. Men plötsligt finns det nu tre olika bärgare på Åland.

Nya Åland berättade nyligen om att **Nichlas Abrahamsson** tagit över Jonnys bilbärgning. Jonny själv behåller tungbärgaren Hugo och i Mariehamn finns bärgningsföretaget Alandia Assistans. Nu har **Ronny Lindström**, som i många år har arbetat på Jonnys bilbärgning, också gett sig in i branschen. Hans företag, som funnits sedan i måndags, går under namnet Bärnarn ab.

– Jag bestämde mig för att starta eget efter att jag blivit uppsagd från Jonnys. Det är ett roligt jobb och man får hjälpa nödställda. Ingen dag är den andra lik.

Ronny berättar att han gärna hade tagit över Jonnys bilbärgning, men ekonomin satte stopp.

Finns det en marknad för fler bärgare på Åland?

– Det är många som frågar det. Förhoppningsvis finns det det. Det är många som tror att jag startar firman för att stjälpas Nichlas, men så är det inte, jag vill hellre samarbeta.

USA-bil

Till att börja med kommer Ronny att sköta företaget själv.

– Så långt som möjligt i

Bärgare. Ronny Lindström jobbade tidigare på Jonnys bilbärgning. Nu startar han eget.

Foto: ERKKI SANTAMALA

alla fall. Men någon gång måste man väl ta in hjälp om man ska vara ledig.

Dygnet runt, året runt, är det meningen att man ska kunna ringa Ronny och få hjälp. Då rycker han ut med bärgningsbilen, en Chevrolet 3500.

– Jag kan bärga person-, paket- och riktigt små lastbilar med den. Stora lastbilar

är det bara Jonny själv som kan bärga.

Ronny berättar att den begagnade bärgningsbilen ursprungligen kommer från USA. En annan importerade den till Stockholm och därifrån köpte Ronny den.

Har den några särskilda tillbehör?

– Nej, den har det en bärgningsbil behöver men inget

mer. Men man kan ju plocka ihop hur mycket tillbehör som helst om man vill, bilarna i dag är som Ikea-möbler.

Kanadaklimat

Bärgningsbilen är ursprungligen byggd för Kanada. Med andra ord ska den klara av arbete i djup snö.

När kan man börja

ringa dig om man hamnat i diket då?

– Med en gång, bilen besiktades i förrgår, så nu är det bara att börja jobba.

På Åland24:s hemsida kan du se ett inslag med Ronny. Skriv in adressen www.24.ax och välj ”Dagens sändning 24 oktober”.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Fiskekontraktet blir kvar – och skärps Fiskekort kan dras in

Böter på 150 euro biter inte på alla fisketurister som undertecknat stugägarnas fiskekontrakt om att bara behålla en del av fångsten.

Därför kan sådana gäster i framtiden bli av med fiskekort och tillgång till båt och motor.

Det bestämdes på stugägarförbundets höstmöte i onsdags.

– Fiskekontraktet har fungerat bra och vi kommer att fortsätta med det, säger **Maria Häggblom** som har stugor i Saltvik Hjortö

– Det är inget problem att få folk att skriva på.

Varje fiskegäst som löser fiskekort förbinder sig att ta upp högst en gädda och fem abborrar per dag. De flesta förstår varför begränsningarna införts och tycker att de är bra.

– Alla verkar vara nöjda. Vi vet att sådana som skrivit på kontraktet kommer tillbaka till Åland. Svenska fisketurister har till och med jublat åt initiativet.

Många av dem kommer hit för catch and release-fiske, där fiskaren släpper ut det han eller hon dragit upp.

– Men vi blir nog av med några finländska grupper som kommit hit enbart för att dra upp abborrar, säger Maria Häggblom.

Först besvikna

Hon har haft stuggäster från Polen och Litauen som varit besvikna när de förstätt att de

Nöjd. Maria Häggblom är en av flera stugägare som har positiva erfarenheter av fiskekontraktet. Foto: JONAS EDSVIK

inte kan fiska hur mycket som helst.

– Men när vi förklarar att vi vill att det skall finnas fisk här även när de kommer hit om fem år så förstår de. ”Vi har ingen fisk kvar där vi bor”, har de sagt.

I kontraktet fanns till att börja med tio punkter, där gästen också förband sig att ha flytväst, att inte köra berusad och att på övriga sätt iaktta sjövätt.

Böterna på 150 euro för fiskare som bröt mot fiskbegränsningarna infördes i våras. Men det har inte varit tillräckligt effektivt.

Därför beslöt föreningen nu att skriva om kontraktet så att den som bryter mot

det genast blir av med fiskekort, båt och motor.

– För vissa gäster spelar 150 euro ingen roll, säger Maria Häggblom.

Bättre statistik

På höstmötet fick deltagarna också veta att landskapets statistik- och utredningsbyrå Åsub inför ett nytt, internet-baserat system för stugägarnas uthyrningsstatistik.

Hittills har stugägarna fyllt i pappersblanketter. Det har varit både krångligt och blivit missvisande när statistiken sammanställts, säger Maria Häggblom.

På mötet diskuterades också det bokningssystem för internet som **Anders Rundberg** tagit fram, och som kan ersätta kontrakt som stugägarna skrivit med rederier.

Med det nya systemet läggs lediga stugor i en pott som är tillgänglig för alla företag som bokar resor. Det bolag som först bokar en stuga tar sedan bort den ur potten.

– Vissa av våra medlemmar kände inte till att den möjligheten finns, men några sade att det låter intressant.

– Vi har varit med i två år redan. Men det tar alltid tid att köra in ett nytt system, säger Maria Häggblom.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Film från vraket. BBC uppmärksammar konflikten kring vraket efter Sea Diamond, före detta Birka Princess, och visar även bilder från en vrakinspektion. Foto från BBC:s hemsida.

Bilder från Sea Diamonds vrak

Invånarna på den grekiska ön Santorini fortsätter sina protester mot att vraket efter Sea Diamond, före detta Birka Princess, inte bärgas.

När en demonstration hölls på fasta Grekland uppmärksammades det internationellt av tv-kanalen BBC, som även har tillgång till en film från vraket.

Som Nya Åland tidigare berättat finns det en stor mängd olja och kemikalier ombord på vraket, som alltså sjönk sommaren 2007, och ett större läckage kunde vara förödande både för Santorinis turismnäring och för vattenförsörjningen på ön.

I inslaget konstaterats att man hittills lyckats hålla förreningarna under kontroll och att

experter anser att vraket kan saneras utan att bärgas. Öns invånare kämpar dock för att rederiet Louis Helenic Cruises ska betala för en bärgning. Hittills väljer dock rederiet att betala dyra böter, det talas om uppe mot 100 miljoner euro, istället.

I BBC:s inslag visas även korta bilder från den undervattensundersökning som gjordes vid vraket för ett par månader sedan. På filmen syns att vraket är ordentligt skadad och enligt BBC är hela restaurangen ombord fylld med olja.

Hela inslaget kan ses på BBC:s hemsida, adressen direkt till klippt är <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/7679195.stm>.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Influensa-vaccinering på måndag

■ På måndag börjar vaccinationen mot årets influensa. Vaccinationen är avgiftsfri för barn under tre år och för personer över 65 år.

Årets influensa tros bli av den elakare sorten. Expressen skriver att influensaviruset har förändrat sig mycket och att det var länge sen den här typ av influensa var i omlopp.

– Viruset som kallas för Brisbane A H 3 är av samma typ som Hongkong-influenzan, som orsakade den senaste världsomspännande pandemin i slutet på 60-talet, skriver tidningen.

Förra året vaccinerade endast 33 procent av de åländska barnen under 3 år, och endast 41 procent av den åländska befolkningen över 65 år. I år hoppas ÅHS att 70 procent vaccinerar sig.

De som vill vaccinera sig men inte tillhör någon av de avgiftsfria grupperna kan hämta recept på någon av kommunernas läkarmottagningar och därefter köpa vaccinet på ett apotek till en kostnad av tolv euro. (ml)

Nu stänger macken i Grisslehamn

■ Den sista oktober slutar bensinmacken i Grisslehamn att sälja bensin och diesel. Den lilla affären drivs emellertid vidare.

Enligt Norrtelje tidning sade bensinbolaget Norsk hydro upp kontraktet med **Jonas Kasesalu** som driver macken i Grisslehamn redan i våras. Nu ska tankarna och bensinpumparnas grävas upp. Kasesalu hoppas dock att något annat bensinbolag kan tänka sig att investera i macken så att bensinen kan vara tillbaks i Grisslehamn till nästa sommar.

Macken i Grisslehamn säljer ungefär en miljon liter bensin per år. (ml)

Namnförslag för Föglöfärjan

■ Nu har Föglös kommunstyrelse tagit fram fem namnförslag för den nya Föglöfärjan.

Fullmäktige ska ta ställning till vilket av namnen Svanen, Tordmulen, Havsörnen alternativt Örnen, Hägern eller Falken som de tycker passar bäst och sedan tas det slutliga beslutet av landskapsregeringen. (ml)

Utan ström i veckan

■ Lumparland och Finström har drabbats av strömvavbrott under veckan. I onsdags föll ett träd över en högspänningsledning vilket ledde till strömvavbrott i Björkö och Bergö i Finström och i torsdags blev hela Lumparland strömlöst.

Vad som orsakade avbrottet där, som varade i tio minuter mitt på dagen, är okänt. (ml)

Nytt kedjebrev cirkulerar

■ Ett nytt så kallat ”nigeria-brev” cirkulerar nu med hjälp av e-post. Brevet, som alltså är en bluff, är undertecknat ”Dr. Eric Pierre”. (ml)

Kiki Alberius-Forsman
Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

YVONNE

Vi firar

1-15 år

Pernilla Ahlgren i Hammarland gratuleras på sin 13-årsdag i dag med denna gamla bild. Det är pappa och farmor som skickat in bilden och vill gratta Pernilla med den.

Linda Häggblom i Kalmarnäs fyller 15 år idag den 25 oktober. Hon gratuleras av pappa, Jessica, Andreas och Sofie.

Lär dig laga balanserat

■ En kurs om balans i kosten hålls lördagen den 15 och 22 november i Medis kurskök. Leda-re är **SheSandra** ”Nilla” **Lundgren**. Under kursen kan man lära sig laga olika kostformer; makrobiotik, blodgruppskost och stenålderskost. Maten var-vas med teori och vid det andra kurstillfället håller **Sofia Mörn** en timmes yoga.

Kursen pågår klockan 9-16 och man kan väja att delta i båda eller bara det ena tillfället. Kur-sen kostar 70 euro per dag och inkluderar allt. Anmälningar se-nast fredagen den 7 novem-ber till **Kristina Sundman**, tel 0457 365 07 84 eller 21 794 eller till SheSandra ”Nilla” Lundgren, tel 12 114 (efter 31 okt). (ns)

DÖDA

Vår älskade
Karl-Johan Hagman
* 15.01.1932 † 18.10.2008

Älskad – Saknad
Helena

Älskade Pappa, Svärfar och Vän
Vi står här med gråt och saknad
Spill inga tårar, sa Du, när jag dör
Det inget att gråta för
I minnet lever jag ju kvar
Ingen kan dö som levat har
Tänk er, som om
jag tog en promenad
Vi ses igen, inte nu,
men om ett tag.

Gunilla o. Karl-Erik
Annika o. Sören
Johanna o. Tom

Morfar
tack för Dina kloka råd
Tack för Din varma famn
Tack för att Du fanns
Dags att segla i hamn
Du kommer alltid
att vara saknad
av Dina barnbarn.

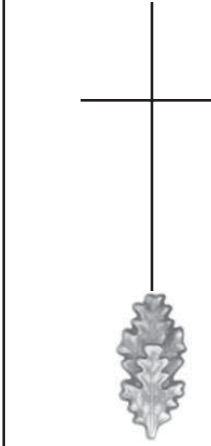
Robert o. Mikaela
Johnny o. Josefin
Marcus o. Gustaf

Sörjd och saknad av

Släkt och vänner

Urnsättning sker inom familjekretsen.
Minnesstund på Restaurang Nautical lördag 1.11 kl. 14.00 var-till alla vänligen inbjudes. Blommor undanbedes.

DÖDA

Vår käre
Min make, vår pappa,
svärfar och moffa

Yngve Torbjörn Sundman
* 31.5.1918
† 19.10.2008

Med tacksamhet och saknad

Gunvor
Kerstin
Yrsa och Sven-Erik
Maria, Robert och John

Släkt och vänner

*Och nu är lampan släckt,
och nu är natten tyst och klar,
och nu stå alla minnen upp
från längst försvunna dar,
och milda sägner flyga kring
som strimmor i det blå,
och underbart och vemodsfullt
och varmt är hjärtat då*
(Vintergatan, Z Topelius)

Begravningen har ägt rum i stillhet.

Döda

KARL-JOHAN HAGMAN

Den 18 oktober avled **Karl-Johan Hagman** från Mariehamn i en ålder av 76 år. Han var född den 15 januari 1932 på Vårdö Norrgranö och gift med **Helena Hagman**, född **Widenäs**.

Karl-Johan Hagman föd-des i morföräldrarnas hus på Norrgranö och ön blev en viktig punkt i hans liv. Han var tredje barnet och enda sonen i en ska-ra på fyra syskon. Han var om-gärdad av kvinnor hela sitt liv. Först av tre systrar och sedan av tre döttrar.

Som 14-åring mönstrade han på Gustaf Eriksons m/s Vera. Efter studier vid Ålands Na-vigationsskola gjorde han sin praktik till sjöss och avlade sjö-kaptensexamen 1959.

Då var han redan gift sedan 1956 med Helena och dottern **Gunilla** var född. Han blev ock-så far till **Annika** och **Johanna**. På grund av familjen valde han att fortsätta sin bana på land.

Han fick sedan anställning på Firma Anton Häggblom i Mariehamn och anförtröddes stuveri- och mäklaruppgifter. Senare köpte han in sig i före-taget.

År 1966 bildades Vikinglinjen och Karl-Johan tillträdde som trafikchef. Efter några år blev han vice vd och 1975 blev han vd för företaget och skötte den tjänsten fram till 1987. Han styr-de företaget under en expansiv period och reste mycket både öst- och västerut.

År 1987 gick han över till Wiklöf Holdings dotterbolag AW-line och fungerade som vd för företaget med ”kattorna”.

Tillsammans med **Kurt Nyström** och **Bertil Hansen** star-tade Karl-Johan 1991 Baltic Maritime Consulting, ett kon-sultbolag inom shippingbran-schen.

1992 gick Karl-Johan i pen-sion.

Karl-Johan Hagman hade många styrelseuppdrag. Han var bland annat styrelseordfö-

rande vid Birka Line, styrel-semedlem i United Shipping, Eckerölinjen, Mathias Eriksson och Mariehamns Parti, ordförande i Ålands Ömsesidiga för-säkringsbolags förvaltningsråd och viceordförande i Ålands Handelskammare.

Efter pensioneringen började han avveckla sina styrelseupp-drag.

Karl-Johan Hagmans stora fritidsintresse var Norrgranö, ön där han föddes. Efter pen-sioneringen ägnade han sig mycket åt fiske på ön. När isen gick flyttade han ut och vistades där till sent på hösten.

- Vi kallade honom ”ens-lingen på skäret”, säger dottern Gunilla.

På Norrgranö kunde han följa med naturen och djuren. Li-vet på skäret fungerade som en motvikt till hans stundtals hek-tiska jobb. Han trivdes bra när han höll gästbud på sjöbodsve-randan med goda vänner.

Karl-Johan har också rest mycket, tillsammans med frun Helena och tillsammans med döttrarna. Familjen var viktig för honom och barnbarnen hade han alltid tid för.

Karl-Johan Hagman avled efter en kort tids sjukdom och enligt sin egen önskan ska hans aska strös på Norrgranö. Där-med är cirkeln sluten.

Närmast sörjande är frun He-lena, döttrarna Gunilla, Annika och Johanna med familjer där det ingår sex barnbarn.

flyttlasset tillbaka till Brändö Korsö för Monica och Uno och där blev Uno grönsaksod-lare.

Unos stora intresse var att fiska och bygga. Tillsammans med Monica byggde han upp två hus.

–Det enda vi hade hjälp med var elektriciteten, säger Monica.

Genom husbyggandet hade Uno alltid något att syssla med.

För 4 år sedan drabbades Uno av en sjukdom som tog honom hårt. Efter fyra år or-kade inte kroppen mer.

Närmast sörjande är frun Monica, barnen **Tove**, **Viveka** och **Robert**.

Ny på Åland

Emilia Karlsson, 9 år, fick en lillebror den 23 oktober klockan 00.29. Han vägde då 3.425 gram och var 49,5 centimeter lång. Föräldrar är Marie Salmén och Christer Karlsson och familjen bor i Hammarland. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Diskussion om romernas situation

■ Idag ordnar Ålands fredsför-ening Emmaus och Pingstkyr-kan ett seminarium i lagtingets auditorium mellan klockan 14.00 och 16.30. Temat för dis-kussionen är romernas situation på Åland idag.

Carina Aaltonen fungerar som diskussionsledare. Deltar gör också **Helge Valama** som är sakkunnig i romska frågor och som har en stor erfarenhet från att ha jobbat med romer i olika nationella samt internationella sammanhang samt **Bengt Gru-nér**, engagerad i romernas situ-ation på Åland. De inleder och presenterar sina erfarenheter från att ha jobbat med romer.

I våras ordnade man ett semi-narium på samma ämne.

–Då var frågan om romerna mycket aktuell. Många ålän-ningar reagerade glädjande nog över de hemlösa romer som hade flyttat till Åland, skriver Aaltonen i ett pressmedde-lande. Imorgon hoppas hon att man kan svara på ytterligare frågor:

–Vad har hänt sedan dess och vad bör man göra från sam-hällets sida och vad kan man göra som enskild person för att underlätta för de romer som har slagit ner sina bopålar på Åland? Vad bör romerna som flyttar hit tänka på? (ml)

Kom ihåg

■ ■ ■ **ABF-Åland:** En infokväll om ”Miljövänlig energi” tisdag 28.10 kl 18.30 i auditoriet. Värmesystem för egnahemshus som landskapsreger-ingen stöder. Landskapsregeringens tjänstemän informerar. Ev. frågor till tel 16707.

■ ■ ■ **Ahveniset:** Hei! Suomen-kielinen lastenkerho 3-6 –vuotaille lauantaina 25.10. kello 14-16 St. Mär-tensgårdenilla. Tapaamisen teemoina ovat teatteri ja lorut. Ilmoittautumiset puh. 0400 324 053. Nähdään t. Maria ja Terttu. Hei! Finskspråkig barnklubb för 3-6-åringar lördag 25.10 kl 14-16 på St. Märtensgården. Våra teman denna gång är teater och ramsor. Anmälning-ar: tel 0400 324 053. Välkomna hälsar Maria och Terttu

■ ■ ■ **Ekologiska odlarna på Åland:** Kom med till Järna på GMO-konferens den 12.11. Anmälningar senast 2.11 till Isabell Kvarnfors tel. 43 938 eller 040-5841 764.

■ ■ ■ **Ekologiska odlarna på Åland:** Listor för namninsamling för ett GMO-fritt Åland finns på bio Savoy vid film-förevisningar av DiCaprios klimatfilm I Elfte Timmen den 25-26 oktober.

■ ■ ■ **Evangeliföreningens Ålands-krets:** Missionssamling på lördag den 25.10 kl 19 i Luthergården. Tom Kau-nismaa, Iris och Boris Sandberg. Bilder från Turkiet och servering. Välkomna.

■ ■ ■ **Folkhälsan i Sund:** Vattengym-pa torsdagar kl 17.30 i Godby simhall, lediga platser finns, kontakta Lena Rosenberg, tel: 0457 503 8455.

■ ■ ■ **Hammarlands marthaför-ening:** Månadsmöte 28.10 kl 19 i Marthabo.

■ ■ ■ **Huntingtongruppen:** (Närstå-ende och patienter) träffas måndag 27.10 kl 18.30 vid Café Solsidan i

Berghamn, Eckerö. Vi umgås och äter varma smörgåsar. Välkomna! Ring 0457 342 0922. Huntingtonkoordinator Harriet Storsved, om du har frågor.

■ ■ ■ **PusselFamiljen:** Nya som gamla medlemmar inbjudes till höstmöte torsdag 30.10 kl 18.00, Styrmsgatan 10, vän.2. Det blir knytkalas, ta med det du vill ha själv (förutom alkohol & droger givetvis) och lite extra så att någon annan kan få smaka! Kan bli en salig blandning hoppas vi! Anette Holmberg kommer och pratar om stresshantering och mindfulness!

■ ■ ■ **Ålands cavaliersällskap:** Skogspromenad söndag 26.10 kl 13.00 i Godby skogen bakom brandstation. Medtag fika. Närmare info Mia Pellas gsm 0457 382 8460. Välkommen nya och gamla cavalier-hundägare.

■ ■ ■ **Ålands dansförening:** Barndans, balett och fridans, 5.11-10.12, onsdagar, 6 veckor. I. 5-8 år kl 17-18. II. 9-12 år kl 18-19. Lärare och anmälan: danslärare Isabel Mattsson tfn 15887, e-post: isabellmattsson@hotmail.com

■ ■ ■ **Ålands guider:** OBS! Ändring, lördagens guidekurs börjar kl 10.00 på Önningeby museet, sedan Ålands konstmuseum. Gamla också välkomna.

■ ■ ■ **Ålands synskadade:** Höstmöte i Verksamhetscentret Ankaret, Jo-hannebovägen 7, lördag 8.11 kl 12.00. Stadgeenliga förhandlingar med bland annat val av styrelseordförande, viceordförande och styrelsemedlem-mar för år 2009. Genomgång och godkännande av verksamhetsplaner och budgetar för föreningen och taltidningen för år 2009. Alla medlem-mar upp, kom med och påverka verksamheten för det kommande året! Kaffeservering.

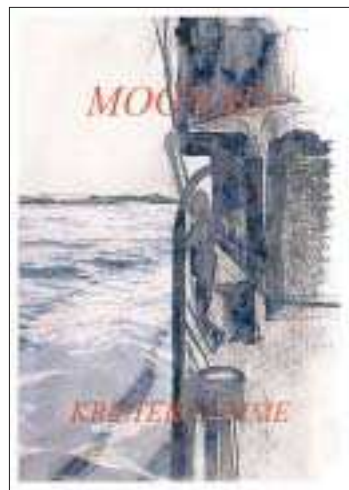

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Musiken är närvarande i alla kulturer och försvinner aldrig ur en människas liv.
MIRJAM KALLAND i Ooppera Sanomat

Thomas Luma tvivlar vidare

Litteratur

Ny bok.

Krister Lumme: "Mognad". Lumme Info Förlag i samarbete med Podium Distribution, 2008. 234 s.

När jag för snart tre år sedan skrev om **Krister Lummes** självbiografiska roman "Tvivlaren" (PQR-kultur) blev rubriken "Vilsen ung man söker trygghet". Boken var en uppföljare till debutromanen "Guds lilla barnaskara" där huvudpersonen Thomas Lumas upplevelser av ett hårt barnhemsliv på Åland stod i centrum. Jag skrev avslutningsvis att

Författare. Krister Lumme har utkommit med en ny del i sin romansvit om Thomas Luma. Arkivfoto: JAN KRONHOLM

"Tvivlaren" får ett något abrupt slut just när Thomas, bliven sjöman, är på väg ut på en ny båt.

Nu har Krister Lumme gett ut fortsättningen, på eget förlag den här gången men i samarbete med Podi-

um Distribution, inom Författarcentrum Öst. Lumme är bosatt i Mariefred.

Fortfarande vilsen

Rubriken "Vilsen ung man söker trygghet" kunde något omformulerad passa också

på "Mognad". För det är bara att konstatera att Thomas fortfarande bär på sitt tunga bagage från barndomen och att han fortfarande har svårt att få fotfäste i livet. Trots att han redan har trätt in i vuxenlivet har han svårt med orienteringen. Rastlösheten rider honom. Han vill så förfärligt mycket, har så goda ambitioner, men saknar uthållighet.

I "Tvivlaren" förälskade han sig i den finska Liisa, som han först träffade i Köpenhamn, och när han nu går i land från den resa han inledde i slutet av den boken och möter henne i Stockholm finner han att han snart skall bli pappa. Liisa är trygg och jordnära och med henne öppnar sig möjligheten till ett enkelt, men någorlunda tryggt, liv. Thomas hinner i boken till och med bli pappa en gång till men han har svårt med det inrutade liv som erbjuds på den bruksort där man försöker rota sig. Thomas inser vad han nu har och vad han kan förlora men han är illa rustad att stå emot vardagens svårigheter och då lockar puben med snacket och det förrädiska mellanölet och, i nästa steg, sjölivet.

Självömkan

Thomas mognad kantas av ambitioner som han inte or-

kar leva upp till. Och alltid finns sveket från barndomen att skylla på:

"Han ältade ständigt barn- domen när han kände sig underlägsen... Egoistiskt och självömkan berättade han för alla som ville höra på om den kärlekslösa barndomen. En egoist var han långt inne i själen. Samtidigt ville han ändå göra rätt för sig..."

Krister Lumme har berättartalang. Han skriver med socialt patos i en genre som – i positiv mening – kan karaktäriseras som klassisk svensk arbetarlitteratur med traditioner från gamla Folket i bilds förlag, en typ av vardagsnära prosahantverk som väl inte på länge varit riktigt inne, men som fortfarande lever på olika småförlag.

Förutsägbart

Något förutsägbart känns "Mognad" och något kan man irriteras över att texten ibland gör lite väl snabba kast, utan sammanbindande övergångar och fördjupning, men Lumme förmår ändå hålla läsintresset uppe. Om temat håller också för en fjärde romandel må vara osagt.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Smycken. Ett arbete i porslin ur den kollektion smycken som Annika Åkerfelt skall visa i Stockholm.

Smyckeskonstnären Annika Åkerfelt

skall ha en utställning på Nutida Svensk Silver, Arsenalsgatan 3, i Stockholm med vernissage den 8 november. Utställningen, där hon låtit sig inspireras av "det gamla cirkuslivet, dansare och det stiliga 20-talet".

– Jag arbetar med porslin i liten skala, gjuter former och bygger egna världar. Jag sammanfogar dem, borrar och karvar, variationsmöjligheterna är oändliga, skriver Åkerfelt i ett pressmeddelande.

Nyan har tidigare berättat om Annika Åkerfelt, som utbildade sig till smyckekonstnär på Högskolan för design och konsthantverk i Göteborg. Före det studerade hon också guldsmide och formgivning i Lahtis.

Utställningen i Stockholm pågår 8-22 november. □

Anna-Maria Helsing dirigerade

Helsingfors stadsorkester på tisdag och onsdag. Helsing fick med en veckas varsel hoppa in för den brittiska dirigenten **Julia Jones**.

Anna-Maria Helsing, som kommer från Munsala i Österbotten och även har rötter i folkmusiken, är diplomdirigent från Sibelius-Akademien. Hon inledde sina studier i violinspel vid Svenska konservatoriet i Jakobstad för professor **Pawel Radzinski** som hon studerat för i Polen.

Helsing har tidigare dirigerat bland annat Radios symfoniorkester och en rad stadsorkestrar. På operan har hon dirigerat **Kaija Saariahos** "Adriana Mater". Nyligen har Helsing inbjudits till International Conductors Academy i London, där hon under säsongen 2008-2009 ges möjlighet att leda London Philharmonic Orchestra och Philharmonia-orkestern, ett engagemang som endast erbjuds tre begåvade yngre dirigenter i världen per år.

På Åland har Anna-Maria Helsing gästspelat med Wegelius kammarorkester. □

Stråktrio Ziliacus Persson Raitinen & Harri Mäki, klarinett

Crusell–Sandström–Lindberg–Hummel

Lördag 8 nov. kl. 16.00 i St Görans kyrka

Biljetter: 15/10 euro
Kulturföreningen
Katrina, tel 12177
info@katrina.ax

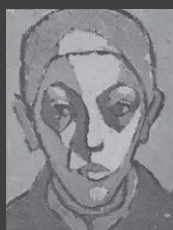
VIKING LINE

Författaren Robert Åsbacka

har tilldelats Svenska Ykles litteraturpris 2008 för romanen "Orgelbyggaren". Priset på 2.000 euro delades ut vid bokmässan i Helsingfors i går. "Orgelbyggaren" recenserades i onsdagens Nyan. □

Annonsera i den tidning du själv läser!

URPREMIÄR
Fre 24 juli 2009
Alandica Kultur
& Kongress

Musik:
Nikolo Kotzev
Texter:
Joel Pettersson
& Lars Huldén
Dramaturgi
& regi:
Richard Bark

OPERAFÖRENINGEN JOEL

JOEL

Opera om konstnären och författaren
Joel Pettersson från Åland

VI SÖKER SÅNGARE
TILL KÖR & DUBBELKVARTETT
Alla röstlägen, ca 15-75 år

Öppen informationsträff på Ålands
Lyceum (östra ingången)
Torsdag, 6 november kl. 18.00
med efterföljande provsjungningar.
Ingen förhandsanmälan!

Upplysningar:
Rolf Lindqvist tel 0400-712 475
Välkomna!

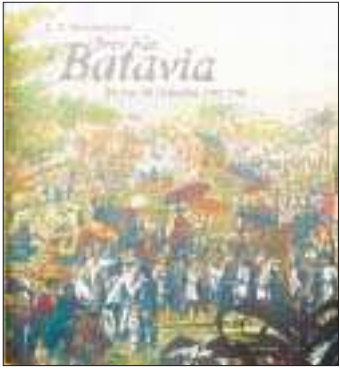

MÖTEN KRING KONST Tisdag 28.10 kl. 18

BERÄTTELSE - Konstnär EvaMaria Mansnerus diskuterar hur man kan uttrycka sig i bild och förmedla budskap som ett språk. **Välkomna! - fri entré!**

ÅLANDS KONSTMUSEUM
Ny basutställning!

Forskningsresande dokumenterad

Litteratur

Ny bok. "Brev från Batavia" med underrubriken "En resa till Ostindien 1782-1786". Utgivare Christina Granroth under medverkan av Patricia Berg och Maren Jonasson. Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsingfors, och Bokförlaget Atlantis, Stockholm, 2008. Rikt illustrerad, 418 s.

I april skrev **Göran Stenlid** i Nya Åland om teologen och botanikern **Christopher Tärnström** (1711-1746) som med rekommendationsbrev från **Carl von Linné** reste ut till Ostindien för att i tidens anda samla in botaniskt material och göra andra naturvetenskapliga efterforskningar. Tärnström avled under resan men han skulle följas av fler Linnélärjungar. **Clas Fredrik Hornstedt** (1758-1809) kan ses som den sista i raden av dessa svenska forskningsresande. Han begav sig till Batavia på Java 1783 på uppdrag av Linnélärjungen **Carl Peter Thunberg**, som i tiden själv också forskat på Java.

Ung och energisk

Hornstedt var ung och energisk och trots att han stannade mindre än ett år på Java hann han samla in mängder med naturalier och göra skriftliga noteringar. Bland annat hade han i uppdrag att forska kring giftiga ormar och ödlor och vid en sökning på internet kan man lätt förvissa sig om att Hornstedt fortfarande är ett namn som noteras i forskningen kring reptiler.

I förordet till den nu utgivna boken konstaterar utgivaren **Christina Granroth** att Hornstedt under sin korta tid på Java lyckades förvärva betydande samlingar: "I sann linneansk anda var dessa inte enbart av botanisk och zoologisk natur, utan bestod även av etnografiskt och medicinskt material samt av mineraller."

Reseberättelse

Utöver de anteckningar som Hornstedt gjorde under resan skickade han några brev hem till sin lärare Thunberg. Hemkommen omarbetade han sedan Javamaterialet och skapade en reseberättelse i brevform.

Hornstedts annotationsbok och ett första utkast till brevboken finns i dag i Uppsala universitetsbibliotek, men en renskriven version finns också, sedan 1887 uppbevarad Svenska litteratursällskapet samlingar i Helsingfors och publicerad i en förkortad version 1888. Hornstedt flyttade 1797 till Finland och gifte sig

Teckningar. Clas Fredrik Hornstedt gjorde både informativa och vackra teckningar under sin färd. Här ett kajeputträd, även kallat teträd. Bilden ur boken.

i Helsingfors. Det var också där han gick bort 1809 i sviterna av en katarrfeber och leverinflammation som han dragit på sig när han i snösörja gick ner sig på svag is.

Hornstedt, som var läkare på Sveaborg, råkade i rysk fångenskap vid fästningens kapitulation men kom snart i rysk tjänst. Han var vid sin bortgång överläkare vid den ryska örlogsflottans avdelning på Sveaborg och ansvarig för Tölö hospital.

Hornstedts levnad tecknas i boken av **Nils-Erik Villstrand**. Det var också Villstrand som, i arbetet med en utställning på Folkkultursarkivet i Helsingfors 1993, upptäckte att största delen av det som ansetts som Hornstedts brev till Thunberg inte var några brev i egentlig bemärkelse utan skrivna i efterhand. I det sammanhanget föddes också tanken på att, som nu skett, publicera Hornstedts manuskript i dess helhet.

Christina Granroth sätter i en artikel in Hornstedt i hans samtid och berättar också om andra Ostindienfarare. Tillsammans med **Kees Rookmaaker** skriver hon också om Hornstedt som "mera zoolog än botanicus". Om Hornstedt som botanist skriver **Bertil Nordenstam** medan **Wolfgang Michel** presenterar Hornstedts teckningar över Japansk läkekonst.

Nöjsam läsning

I sina egna anteckningar skri-

ver Hornstedt med en frejdighet och inspiration som gör det vetenskapliga materialet till en nöjsam läsning.

Själv stiftade jag bekantskap med Hornstedts dagbok för ett par årtionden sedan när jag letade uppgifter om fregatten Concordia av Jakobstad som seglade till Batavia 1782-1785 och troligen blev den första Ostindienfararen från den östra rikshalvan. Concordias återfärd från Batavia känner vi i dag främst genom att Clas Fredrik Hornstedt anställdes som skeppsläkare och följde med fregatten under hemresan till Europa. Hornstedt förmår göra också berättelsen om den färden till en medryckande läsning.

När han skriver från Java kan det låta så här: "Jag har fått den på Java boende Chamoeleonten, både Hane och Hona, hvilke jag haft i en stor glasflaska lefvande, för att observera, om den så i lefnads sätt och färgors ombyte skilde sig ifrån den förut av herrar Linné och Hasselquist beskrifne Chamoeleonten, som den till Skapnaden är deras olik..."

Hornstedt skriver också: "Utom Naturalie Historien söker jag närmare få känna Poertugiserne, Chineserne, Morene och Javanerne som bebo Java, deras särskilda lefnadssätt, Seder, Religion, kläder, Språk &c. Jag har afritat deras klädedrägter.

Mine tabeller, så väl öfver detta, som öfver naturalier gå redan till några och femtjo."

Lämnar Batavia

Men liksom så många andra resenärer på dessa breddgrader hade också Hornstedt problem med klimatet och hälsan och beslöt i början av augusti att lämna Batavia: "Mitt beslut är fast ställt. Jag lemnar genast Batavia, detta osunda Batavia - Jag lemnar det med förstörd hälsa; men också med förvärfvad anse- nlig Natural-Samling. Den förra hoppas jag återvinna i samma mån som jag nal- kas sundare Luftstreck, och med den sednare skall jag få mången lycklig Stund hos min Wän i Upsala. Jag går härifrån med svenska Skeppet Corcordia till Cap bona och vidare till Amsterdam..."

Senare framgår att han, förutom tjugo lärar med naturalier, också förde med sig en lång rad levande djur, bland dem en orangutang, fyra kameleont, fyra markkattor, sex papegojor, flera turturduvor, en javanesisk ekorre, flera landsköldpad- dor och ett par hjortar. Inget av de levande djuren klarade dock hela färden till Europa.

Clas Fredrik Hornstedt hör inte till dem som särskilt ofta noterats bland svenska forskningsresanden och mot den bakgrunden, och för att han på sitt sätt avslutar en epok,

Forskningsresande. Clas Fredrik Hornstedt reste år 1783 till Batavia på Java. Bilden en miniatyr ur boken.

Fink. En javanesisk fink preparerad och uppstoppad av Hornstedt. Bilden ur boken

Ödla. Troligen kommer den här ödlan ur den samling som Hornstedt efter hemkomsten donerade till Carl Peter Thunberg. Bilden ur boken.

är det positivt att hans berättelse nu finns uppdaterad genom utgivningen av "Brev från Batavia".

Kinarenärer

Det kan också noteras att Svenska litteratursällskapet samtidigt återger ut **Birgit Lunelunds** uppsats från år 1940 om kinafararen och superkargören i Ostindiska kompaniet, **Peter Johan Bladh** från Kaskö, och **Israel Reinius** (prästson från Laihela) anteckningar från hans och brodern **Hermans** färd till Kina med Svenska Ostindiska kompaniets Adolph Friedrich åren 1746-1748. Den senare boken ett faksimil av de anteckningar som Lunelund gav ut i litteratursällskapets skriftserie 1939.

Det enda spritinlagda djur som finns bevarat från Hornstedts forskningsfärd är detta exemplar av fisken *Trigla rubicunda*. Bilden ur boken.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

PORTRÄTTET / Åsa Darby, 43, söker lyckan

”Mitt värde är större än vad jag tror”

”Ingen av oss gifte sig av rätt orsak.”

Att hitta en röd tråd för porträttet om Åsa Darby är inte lätt. Så mycket har hänt som många inte hinner uppleva på en hel livstid. Men männen och sökandet efter lyckan finns alltid med. Och drömmen om en egen restaurang.

–Jag har haft livskris hela mitt liv, men nu är det lite lugnare. Jag kan gå tillbaka och se den röda tråden. Alla dessa män. Men också kvinnor på det vänskapliga planet. De har alla lämnat spår.

Sollyckan heter det gula huset i Lemland Bäckäng där Åsa Darby bor med sin familj. Mitt i höstrusket lyser det faktiskt som en sol. Kanske lyckan finns där inne?

Men först måste vi definiera vad lycka är.

–När man känner sig rofylld. Man har ingen klump i magen eller huvudet eller var folk har den, säger Åsa.

Vad ska en människa göra för att bli lycklig?

–Prioritera, vara selektiv. Tro på sig själv.

Men ändå är Åsa lite lite tveksam om det går att uppnå lycka. Sådär att man alltid är helt nöjd. Visst har hon stunder av lycka. De kan komma när man minst anar det.

–När man hittar galonisarna med en gång känner man en stund av lycka.

Det där med att tro på sig själv är en svår bit för de flesta, likaså för Åsa. Genom åren har hon fallit för män som hon trott på mer än sig själv. Det har visat sig att Åsas bild av att hon varit den underlägsna i sina förhållanden inte stämt. Flera år efteråt har hon fått höra att hon lärt pojkvännerna något. Det gör henne förvånad.

–Mitt värde är större än vad jag tror. Jag hoppas att mina barn inte är över 40 innan de inser att de är värdefulla.

Den enda av Åsas män som gett henne bättre självförtroende träffade hon före färden till Sydafrika.

Diskussioner är viktiga för Åsa. Hon mår bra av att diskutera och bli upprörd eller glad. Inget hon säger under vårt samtal sägs utan att sedan analyseras. Vi pratar om hennes intresse för matlagning och hamnar in i en diskussion om inställningen till matlagning och konsumtion.

–Jag vill att råvarorna ska vara så bra som möjligt. Det är LIVSmedel, inte döda ting som legat i frysen gud vet hur länge och är gjort av gud vet vad. Jag

Fakta/Åsa Darby

Namn: Åsa Pepita Darby
Ålder: 43 år
Bor: i Sollyckan i Lemland Bäckäng
Familj: mannen **Jocke**, döttrarna **Lucy** och **Zoe** 7 år och sonen **Charlie** 2 år
Gör: Vårdledig för tillfället, men egenföretagare inom catering.
Vill... vara lycklig
Hoppas... mina barn blir det.
Kan... sträva dit.

lärde mig laga mat av **Jussi Hallakorpi** på ÅSS. Han sade att det du inte vill ha själv ska du inte servera andra. Därav det ekologiska intresset.

Åsa gick också grundåret på Ålands Lantmannaskola.

–Jag ville veta vart maten kom ifrån.

Diskussionerna hemma vid köksbordet rör nödvändigheten i att handla ekologiska produkter. När hon handlar ekologisk frukt från Nya Zeeland känns det visserligen lite konstigt.

–Men hela släkten har dött i cancer och jag vill förebygga det. Om det sedan hjälper psykologiskt eller fysiskt bryr jag mig inte om. De räknas bådaderna. Känns det bra i huvudet påverkar det hela kroppen.

Aven det man konsumerar materiellt har gått till överdrift enligt

Åsa. Trender som byter och leder till ökad konsumtion. Men feng shui tilltalar Åsa och hennes hus är placerat enligt det.

–Det gäller att sälla bort alla onödiga input. Visst är det mycket skönare att bo i ett städat hus, men det kan också vara skönt med lite rådd. Det sägs att det speglar människans inre.

Åsa kan upplevas som en rastlös själ. Hon pratar gärna och funderar mycket. Och hon har inte låtit gräset gro under fötterna. Född i London för 43 år sedan, men vid ett års ålder flyttade familjen till Åland. Några besök hos släkten i Sydafrika blev det. Men året som utbytesstudent i Minnesota i USA avslutades snöpligt för Åsa, 16 år.

–Jag blev hemskickad för att jag rymde.

Resten av resandet har hon skött själv. Hon åkte ensam på interrail tre gånger.

–Delar av vägen åkte jag i sällskap, men reste ut ensam. På det viset träffar man mest människor.

Åsa har jobbat på Åland, i Stockholm, i London, på Grenada i Karibien och i Sydafrika.

Tiden före Grenada var avgörande för henne. Hon hade jobbat på en pizzeria i Mariehamn och fick erbjudandet att vara kock på Linden när den startade sina seglatser. Året var 1993.

–Då förändrades mitt liv dramatiskt. Jag försvann ur pizzasvängen, gick ner 10 kilo och kom ur ett destruktivt förhållande. Jag började må bra och det var skönt att utöva sitt yrke.

Efter Linden jobbade Åsa ett halvt år i Karibien på ön Grenada. Planen var att få jobb på en båt som seglar runt världen och segla hem. Hon fick ett erbjudande från en svensk båt, men så träffade hon en man.

–När jag kom dit tittade jag på alla turister som gifte sig på stranden och tänkte att jag inte ville gifta mig och inte på det sättet. Fyra månader senare gifte jag mig barfota på en sandstrand.

Åsa fick jobb på en restaurang men valde så småningom att återvända till Åland. Det var alltså fru Herrera som lämnade Grenada. Mannen skulle följa efter till Åland, men han kom aldrig.

–Ingen av oss gifte sig av rätt orsak. Min orsak var att det fanns ett vackert strandlejon som frågade och att bryta mig loss från familjen.

Aktenskapet höll i 2,5 år. Åsa åkte till Sydafrika och skickade ett brev till sin man och frågade om han ville komma dit. Men det ville han inte heller.

–Han hade en son i Grenada. Jag var inte förälder då och underskattade de banden. Det gjorde nog han också.

Efter Grenada bodde Åsa ett tag på Åland innan färden bar till Sydafrika.

Åsas mormor bodde i Sydafrika och när hon dog ärvde Åsa en del pengar.

–På den tiden var det mycket, nu känns det som en handpenning.

Samtidigt fick hon jobb på finska ambassaden som kock i Cape Town och åkte ner.

–Att tampas med rasdiskriminering och segregering var ingen lätt uppgift, men jag fick en god vän i en svart kvinna med tre barn som jobbade på ambassaden.

–Jag levde loppan. Bjöd hela gänget på champagne när jag fyllde 30, tog dykcertifikat. Gjorde sånt som man drömmer om: att gå in i en dyr affär och köpa kläder och när de tittar på en så halar man fram cash. Jag har kvar den klänningen. Fast när jag skulle köpa hus skulle jag gärna haft kvar pengarna. Men det är ett skönt minne.

Efter Sydafrika blev det Åland, Stockholm och London. I London jobbade hon på en latinamerikansk restaurang.

–Jag hette Åsa Pepita Herrera och jobbade på Los Locos och kunde prata spanska. Och jag lärde mig dansa salsa och laga latinsk mat.

Sedan bar det iväg till Åland igen,

med en latinamerikansk pojkvän i bagaget. Åsa jobbade på färja för att få pengar att resa. Men tanken på att öppna eget växte sig allt starkare.

–Jag började få en bild av vad jag ville.

Pojkvännen reste till Holland och Åsa träffade en kock på färjan som delade samma dröm. År 1997 öppnades Pepitas café i Sjökvarteret. Tre somrar höll caféet öppet. Åsa hade planer på utbyggnad, men styrelsen för Sjökvarteret bordlade hela tiden frågan och Åsa fick inget svar.

–De tycket väl att jag var krånglig. Men hela drömmen som jag jobbat för förföll.

Likaså samarbetet med kompanjonen.

När vintern kom livnärde sig Åsa på catering och utbildade sig till sommelier. Efter ett jobb på biblioteket gick hon till Park med sin syster.

–Jag kände mig deppig och så kom en kille. Han var från Hangö.

Det blev jobb varannan vecka på Tropical pizzeria och lediga veckan i Hangö.

–Hela tiden hade jag planerna med restaurangen och jag gjorde ritningar. Men styrelsen bordlade igen.

Förhållandet med mannen från Hangö ledde till en ny vändning i Åsas liv.

–Den biologiska klockan satte igång a la grande. Vi ville ha barn. Jag skulle fortsätta med restaurangbygget. Då trodde vi förstas att vi skulle få ETT barn.

Det blev två, **Lucy** och **Zoe**. Men problemen med var man skulle bo blev för stora och framtiden oviss. Åsa blev ensamstående tvåbarnsmor och fick förlita sig på sina föräldrars hjälp.

Man kom inte fram till en lösning med Pepitas café och Åsa packade ihop sakerna och lämnade Sjökvarteret.

Det måste förstas komma med en man här också. Åsa bodde i Mariehamn och en kväll när hon gick hem från en grillfest med sina små flickor dök en gammal ungdomskarlek upp. Åsa blev misstänksam över intresset.

–Har hon slängt ut dig? slängde hon ur sig.

Men Åsa föll dit igen.

–Då tillät jag mig att vara lycklig igen. Vi förlovade oss. Men sen vart det värsta smällen. Sen bestämde jag: no more men!

Pepitas café var uppsagt och det blev dags att börja fundera på framtiden. Åsa ville flytta ut på landet. Det blev Bäckäng i Lemland. Ett nyckeln-i-hand-hus blev den mest fördelaktiga lösningen för Åsa, både tidsmässigt och ekonomiskt.

Åsa hade planer för huset. Det skulle bli bed&breakfast i övre våningen och ett litet café.

Men...män... En av snickarna som satte upp huset var väldigt intresserad av Åland. När han åkt hem till Öland fortsatte han höra av sig och sedan gick det som det gick. De tog beslutet

att **Jocke** skulle flytta in hos Åsa på Åland.

–Tanken var att vi skulle prova ett år, men innan året hade gått hade vi planerat ett gemensamt barn. Det var ”vill jag?, vill du?, ska vi?” hit och dit. Man måste ju bestämma sig.

Åsa hade många betänkligheter.

–Min erfarenhet säger att det inte håller. När jag var hos gynekologen frågade hon vad som var det värsta som kunde hända. ”Att det blir trillingar och han lämnar mig!” svarade jag.

Det blev barn och det blev giftermål.

–Skaffar man barn skall man gifta sig. Det är ju normen och han var tryggheten utanför mig själv. Jag ville också göra det för att han skulle känna sig trygg. Alla som skaffar barn och gifter sig här borde automatiskt få hembygdsrätt.

Charlie Rainbow föddes för över två år sedan. Han är klistret som håller ihop familjen och alla älskar honom.

”Jag har haft livskris hela mitt liv, men nu är det lite lugnare.”

Åsa funderar mycket på förhållandet till andra människor.

–Folk kan tycka att jag är hipp som happ

som jag håller på. Men mitt mål är att träffa människor och lära mig av människor. Jag är intresserad av dem och bryr mig. Kan lycka vara att hjälpa andra människor?

Trots sitt intresse för människor kallar hon sig ensamvarg.

–Jag är en ensamvarg stundtals, som vill vara del av en grupp.

Åsa säger att många kan uppfatta henne som väldigt egoistisk, men hon har vissa människor som hon verkligen bryr sig om.

–Vänner är viktiga. Man kan inte tvinga någon att vara ens vän. Speciellt nu när samhället är så att man byter partners ofta är det viktigt att lära barnen att även om folk kommer och går kan man välja vem man tar in och vem man vill ha kvar.

Barnen är det beständiga i Åsas liv.

–När jag fick Lucy och Zoe kände jag mig gudabenedad. Det är skrämmande men en jättstor uppgift.

Och lille Charlie är familjens ögonsten. Att ge barnen en god självkänsla är viktigt, men Åsa tampas med det vanliga som föräldrar tampas med: när man själv inte är nöjd med sig själv, hur ska man få barnen att bli nöjda med sig själva?

Den som ändå kunde svara på den frågan.

Sin andningspaus får Åsa genom boxningen. Inte boxercise utan riktig boxning. Hon har boxats i fem år. Efter en stunds funderande säger hon skratande.

–Barnen är och boxningen verkar vara det beständiga i mitt liv.

Och Åsa själv förstås.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Läckra recept på åländskt lamm

Helstekt lammsadel med höstkantareller

1 st lammsadel, ca 1,5 kg
2 st vitlöksklyftor
salt
svartpeppar
rosmarin

Sås:

5 dl sky från steken
½ dl vatten
1 st buljongtärning
1 dl grädde
salt och honung
maizena

2 dl smörstekta höstkantareller och hackad persilja

Sätt ugnen på 175 grader. Skär bort de feta partierna från undre delen av sadeln. Gör några snitt på ovansidan av sadeln och gnid in snitten med vitlöksklyftorna, salta, peppra och krydda med rosmarin efter smak. Läggs sadeln i en ugnform, stick in en köttermometer i den köttiga delen och stek i ugnen tills köttet fått en temperatur på 54–58 grader. Ta sedan ut köttet och låt det vila under folie i ca 15 minuter före uppskärning.

Ta till vara stekskyn och håll över den i en kastrull tillsammans med de övriga ingredienserna och låt koka upp. Red av såsen med lite maizena.

Skär loss köttet från sadeln och lägg skivorna snyggt på ett uppläggningsfat. Strö över de stekta höstkantarellerna och lite hackad persilja. Serveras med rostade rotsaker och vinbärsgeleé.

Smaklig måltid önskar Christian "Borgå" Sveholm, Havsvidden

Vinrekommendation: Fenocchio Barolo, Italien
Alko nr: 428997 24,10 €

Spenat- och champinjon-späckad lammstek med bulgursallad och citrusyoghurt

1 st urbenad lammstek, ca 1,5 kg
300 g finhackad färsk/frusen spenat
300 g finhackade champinjoner
10 st pressade vitlöksklyftor
1 bunt finhackad persilja

Bryn de finhackade grönsakerna i smör och bred ut dem i den uppskurna steken. Bind ihop steken, bryn i smör på hög värme tills steken fått färg. Sätt in steken i ugnen i ca 120 grader tills kärntemperaturen är 54 grader. Låt steken vila inlindad i folie i 15 minuter innan den skärs upp.

Koka bulgur enligt anvisning på paketet. Låt den svalna och blanda i

150 g hackad blekselleri

1 bunt skivade rädisor

1 st finhackad rödlök

2 st urkärnade tomater i tärningar

Krydda med färsk timjan, persilja, salt och peppar.

Citrusyoghurt:

3 dl naturell turkisk yoghurt

saften av en citron

1 msk honung

rivet skal av en apelsin

salt och peppar

Smaklig måltid önskar Hasse Laaksonen och Bror Boman, Golfrestaurangen i Kastelholm

Vinrekommendation: Ama-Passo, Italien

Eckerö Linjen 12,80 €

Gammaldags lammkalops

800 g benfri lammfog i strimlor/tärningar
1 st liten kålrot i tärningar
1 st morot i tärningar
1 st hackad rödlök
1 st hackad gul lök
½ hackad purjolök

Fräs upp alla ingredienser i olja och smör och tillsätt

½ krukka hackad färsk timjan

5 st kryddpepparkorn

2 st lagerblad

1 st köttbuljong upplöst i lite vatten

Lägg alla ingredienser i en gryta och slå på vatten och låt småkoka tills köttet är mörkt. Avred med vetemjöl eller maizena och krydda med salt och peppar efter egen smak. Serveras med pressad potatis och vinbärsgeleé.

Smaklig måltid önskar Sune och Ann-May, Pizzeria Fantasia

Vinrekommendation: Twisted Vines Merlot-Petit Verdot, Australien
Alko nr: 416807 6,77 €

Getostfyllda lammfärsbiffar med vitlökssås

½ dl ströbröd
1 dl mjölk
500 g lammfärs
100 g getost
1 st ägg
finhackad timjan
salt och peppar

Rör ihop mjölk och ströbröd och låt det svälla i 10 minuter. Blanda sedan alla ingredienser till en slät smet. Forma smeten till lagom stora biffar och stek ca 2 minuter på varje sida i lite smör.

10 st vitlöksklyftor

1 dl vispgrädde

salt och peppar

Skala vitlöken och rosta den i 250 grader i ugnen tills den blir gyllenbrun och mjuk. Mixa den rostade vitlöken till en slät röra. Koka försiktigt upp grädden och tillsätt vitlöken. Salta och peppra. Servera med ugnsbakade rotfrukter, smaksatt med färsk rosmarin och citronskal.

Smaklig måltid önskar Dennis Lindqvist, Dinos.

Vinrekommendation: Gran Verano Cabernet Sauvignon, Chile
Alko nr: 475528 8,58 €

Maträtterna på bilderna har tillagats av kockeleverna Kim Nordberg och Jonatan Johansson vid Ålands Hotell- och Restaurangskola.

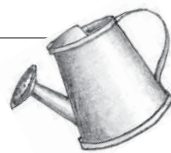
Åländskt lammkött säljs i åländska livsmedelsbutiker.

Titte Törnroth-Sarkkinen
Epost: titte.tornroth@nyan.ax

tittes trädgård

En trädgård att bli glad i

Även om det är fuchsiorna som drar det längsta strået hemma hos Louise Karlsson skall ingen förledas att tro att allting i trädgården kretsar kring dem.

Tvärtom, Louise riktar sin uppmärksamhet mot varje liten vrå i det gröna som omger henne.

Den Karlssonska trädgården i Jomala Ytterby hör till kategorin av trädgårdar som gör mig glad. Utöver hundratals blommande fuchsior och frodiga rabatter som prunkar i alla färger finns här nämligen många både små detaljer och också större arrangemang som är skapade med fantasi och humor.

–Trädgård är ju egentligen ett sätt att skapa, säger Louise fundersamt då jag frågar henne vad hon tycker bäst om i trädgården.

–Visst kanske fuchsiorna nog drar det längsta strået men jag tycker om allt.

Från grunden

Trädgårdsintresset har Louise med sig från barndomshemmet i Hammarland.

–Vi är tre systrar som alla är intresserade av att odla, berättar hon.

–Jag var bara en ung flicka då jag gifte mig och flyttade till Ytterby, hos svärmor fanns en stor trädgård att ta över.

År 2005 var det dags för nästa generationsskifte på gården. Sonen tog över och Louise och hennes man **Bror-Erik** byggde nytt på gammal betesmark i utkanten av ägorna.

–Den här trädgården har alltså skapats helt från grunden, förklarar Louise.

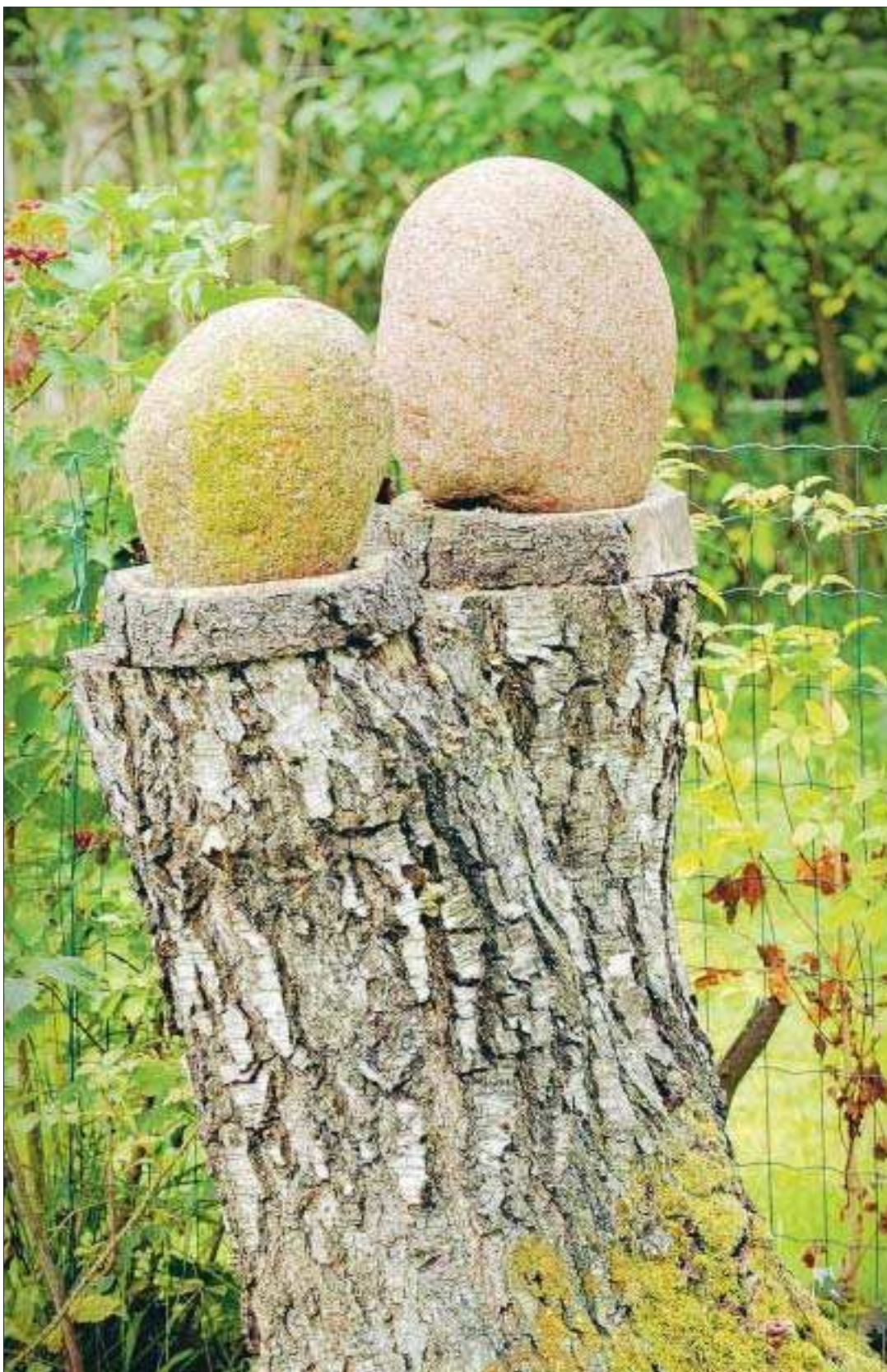
Dekorative inslag

På den nya tomten fanns flera knotiga träd som de betande djuren hade format under årens lopp. Louise såg direkt deras potential.

Hon har låtit fälla så få träd som möjligt, resten utnyttjas som klätterställningar år klematis eller bara som skulpturala inslag.

–De är ju så vackra, säger Louise.

Visst är de vackra. Några av träden får vintertid belysning så att hon också i mörkret skall ha dekorativa inslag att titta på genom köksfönstret.

Stenfigurer. Två gamla trädstammar har fått stenar som prydnad. De träd som Karlssons har varit tvungna att fälla har ofta tagits till vara som stammar eller stubbar.

Det är inte bara skönheten i knöliga trädstammar som Louise har blick för, hon ser också skönheten i stenar.

Gigantiska stenblock

Hon har tagit till vara på bumlingar som redan fanns på tomten samtidigt som sortimentet har utökats med

nya exemplar. Det handlar om allt från gigantiska stenblock som har krävt traktortransport till små havsslipade strandstenar.

Några av stenarna har använts som toppprydnader på klätterställningar som är gjorda av sammansvetsade delar av armeringsmattor.

Den Karlssonska trädgården är en plats som inbjuder till att gå på upptäcktsfärd.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Foto: SEPPO SARKKINEN

Louise Karlsson bland fuchsiorna och annat vackert i växthuset.

Järn och sten. Gullklematisens klätterställning, en pyramid gjord av armeringsmatta, pryds högst upp av en rund natursten.

Räddad släktklenod. Ett gammalt fågelbord, tillverkat av tidigare generationer, återfanns på vägen till soptippen. Huset fick en egen ö som syns in till köket.

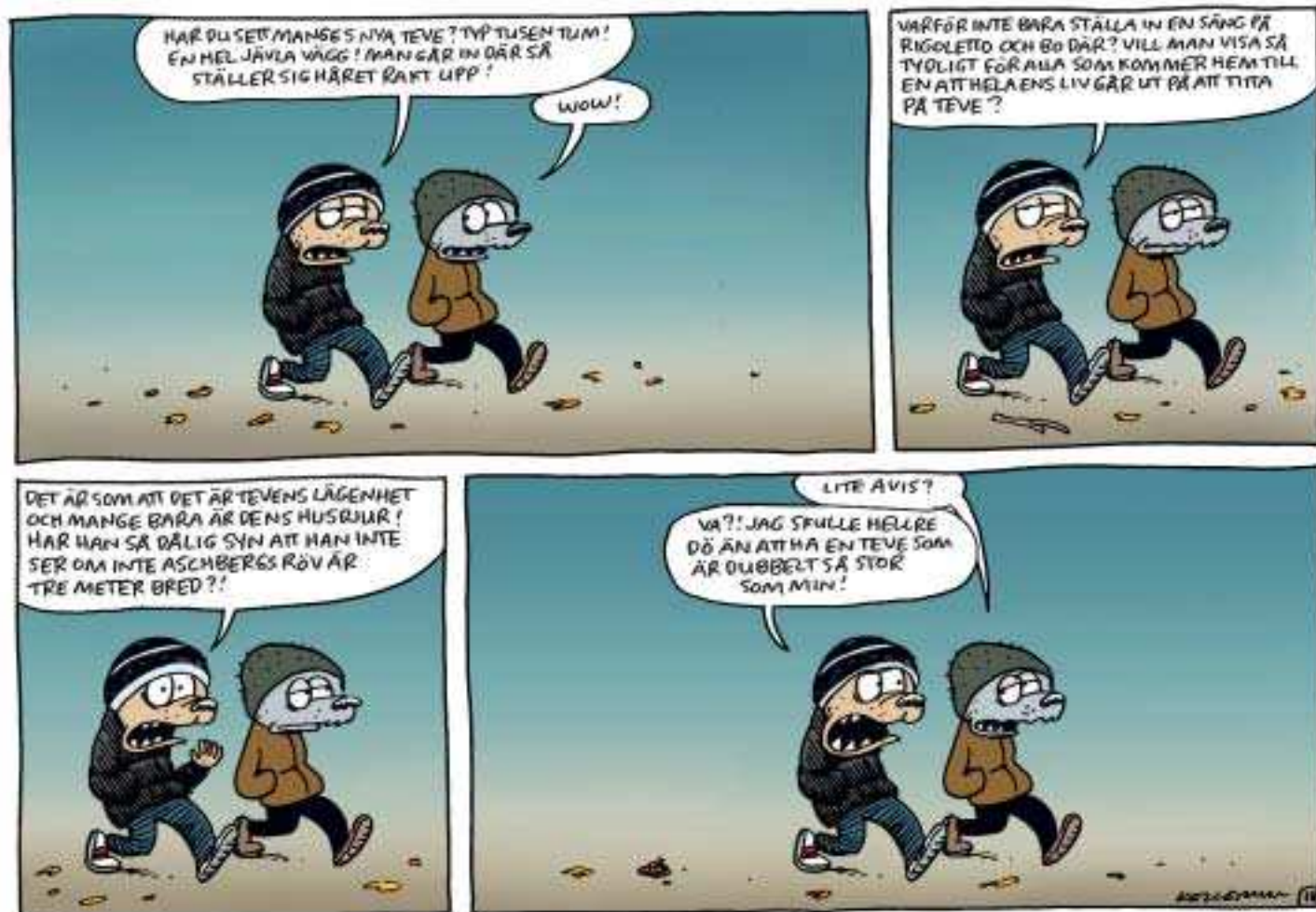
Louises paradiset. Mitt på gården, mellan växthuset och bostadshuset, finns en doftande och blommande separat liten trädgård som Louise kallar för paradiset.

Finnigt troll. Med inspiration från den berömda engelska trädgården The Lost Gardens of Heligan gjorde Louise ett trollhuvud. Då vi var på besök hade trollet fått finnar i form av små svampar.

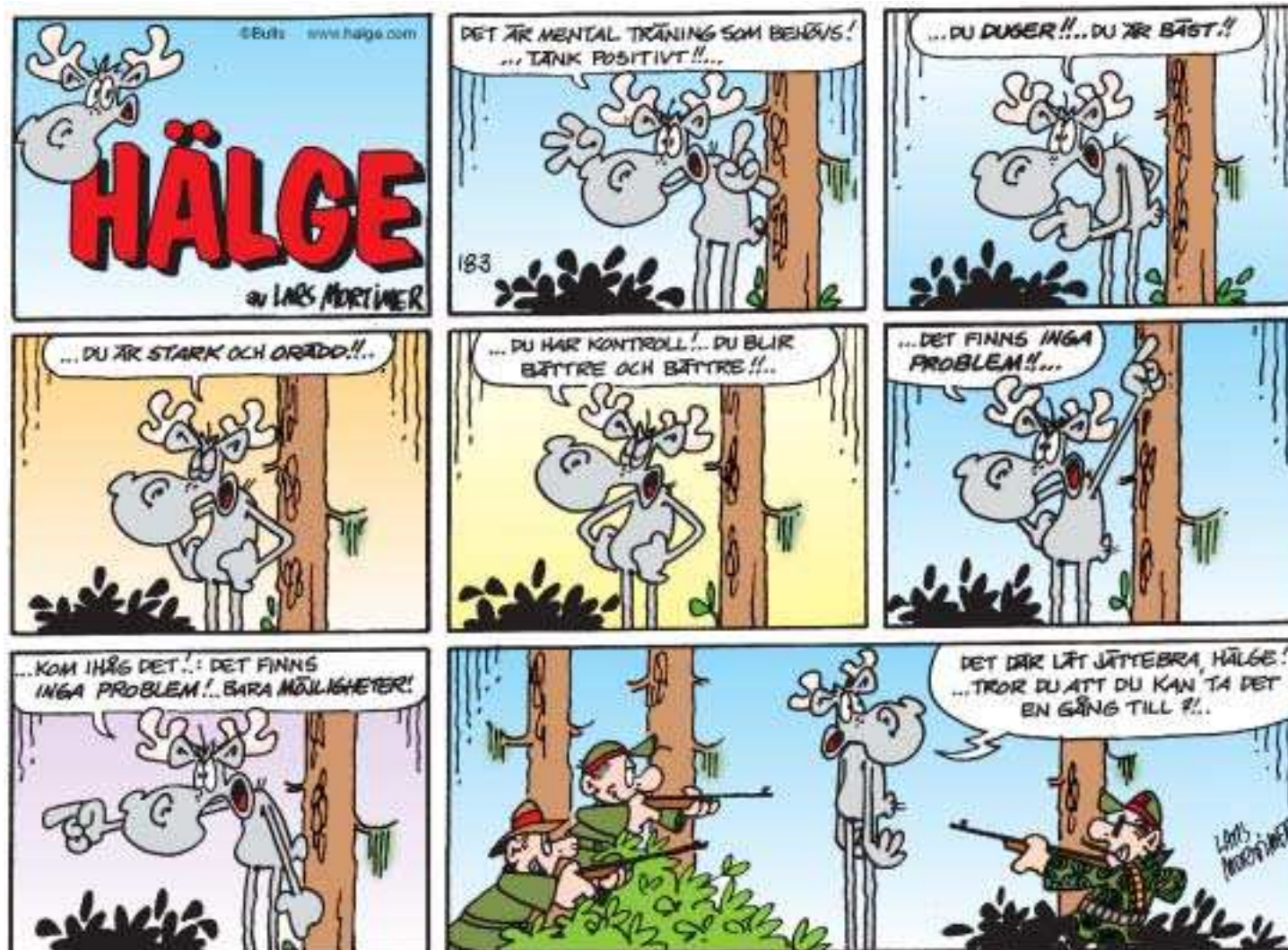
MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

FRED

LÖRD.

FRED FORSELL/LÖRDAGSKRÖNIKA

Det är skönare på sjön

Ute på havet finns inga regler.

Där får man svina, supa och ligga med sina kusiner om man så önskar, och inte en jävel kan säga ett dyft om det.

Svineri på sjön är en fin gammal tradition som faktiskt finns inskriven in de mänskliga rättigheterna - i alla fall i den åländska versionen, där rederierna haft ett finger med i spelet (där slås det också fast att ingen människa som åker färja ska fräntas rätten att handla sprit till skattefria priser).

I tv-serien "The Simpsons", min moraliska kompass och ständiga ledsagare i livet, finns flera scener där Homer och hans entourage drar ut på internationellt vatten, fjärran från landbackens torra moral. Där kan de göra precis vad de känner för: arrangera knivslagsmål mellan aggressiva apor, eller boxningsmatcher mellan Mike Tyson och galopphästar, under mottot: "Ute på havet är allt möjligt".

Låter mottot bekant?

Det borde det.

Våra egna jättfärjors reklamkampanjer ger visserligen bilden av familjevänliga anrättningar, men mellan copy-raderna kan man urskilja samma budskap som lockar Homer: "What happens on board, stays on board". På sjön kan du supa, knulla och köra moped i hyttgångarna, så länge du håller hastighetsbegränsningarna och inte dricker medhavd sprit.

Således är det lite rörande att det finns folk som tror att fyllesåpan "Färjan" som skildrar livet ombord på ett kryssningsfartyg kommer att skada Viking Line.

Det är klart att den inte gör.

Den är ju rent guld.

Officiellt tar rederiet givetvis avstånd från fylleriet på tv. De två sina händer och suckar, "ussh, det där ser ju faktiskt inte alls bra ut, bli berusad och ligga med sin kusin sådär, det är inget vi uppmuntrar".

Men de vet också att det sitter hundratusentals örebroare och Falköpingsbor och andra inlandsbönder hemma framför sina tv-apparater och dreglar och suktar efter vidöppet hav och nästan lika öppna barer.

"Det finns ju inga regler där ute", skriker örebroarna (eller kanske är det Falköpingsborna) upphetsat och sen går de ut på nätet och bokar en helkryssning med goda utsikter för pina colada och bara en liten yttepytterisk för gonorré.

Majoriteten av ålänningarna tycker givetvis att det är en styggelse att ens använda orden "nöje" och "kryssning" i samma mening. Konceptet "supa till och fingerpulla en konferenskollega i en hytt utan fönster" känns inte lockande för oss. Vi fnysar åt inlands-lantisarna som pröjsar för att få spendera ett par dygn i trånga kojor och uppleva den friska havsluften.

(Men utan dem skulle å andra sidan våra pendelbiljetter bli dyrare, så istället för att fnysa borde vi väl antagligen buga och bocka.)

En intressant detalj: reklamakarna älskar att förmedla en känsla av "magi" ombord, men rederierna vet och vi ålänningar vet, och de vet att vi vet, att det enda överjordiska ombord är de heltäckande matornas absurda uppsagningsförmåga.

Jag såg en gång en kille tömma hela sin urinblåsa på golvet vid en pokerautomat ombord på en av jättfärjorna, och jag svär, när jag gick förbi samma ställe 15 minuter senare fanns inte ens antydning till fläck kvar.

Mattan såg ut som ny.

DET är fucking magi, det.

Reporter | 528 463 | patrik.dahlblom@nyan.ax

”Sånt händer bara här”

Många har frågat hur det känns att flytta hem från Stockholm. Men kanske jag aldrig riktigt flyttade bort. Jag fastnade någonstans på Ålands hav.

Ingen behöver påminna mig om nackdelarna med att bo i en småstad. Eller fördelarna! Här är ett exempel.

Häromveckan stod jag på en innergård i Mariehamn och fotograferade en brandskadad fasad för Nyan. En kvinna som kom ut från grannhuset hade tydligen något på hjärtat. Kanske såg hon branden, tänkte jag.

– Är du Patrik Dahlblom, sade hon.

Jo.

– Tycker du om Beatles?

Visst.

Då gav hon mig två videokassetter, en med Beatles live i USA 1965 och en med en McCartney-konsert.

Nej, sådant händer inte i Stockholm.

Foto: Stefan Öhberg

Nya Åland

Värmer vardagen

NR 32

Namn:.....

Adress:.....

LÖSNING KRYSS 31

GRATTIS

Nyans sudoku

LÄTT

5	4		7					
8		7				6		
		2	4	1			3	
3	2					5	8	7
4	7	1		5	8	3		
6			9					2
2		8	6			1	9	
	9		8	3				4
		4	5	2	9	8	7	

[illegible]

MEDEL

		7			8	3	6	
	5						2	
		1			3			4
3	9		5				7	
			6	2				
	2	8			7			
6			1				8	9
7			9		4			5
		9			2			

SVÅR

							2	5
4						9		
			9	6			7	
9			4			8		
	3	7		1	2			
	9	3		2	7			
	1					5		3
					6			

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

TV-TIPSET

FC Inter-FF Jaro, IFK Mariehamn-FC Honka
YLE2, SÖNDAG KL 16.00.

Judo-FM på Åland 2009

På hemmaplan. Åland står värd för senior-FM i judo i mars. Det återstår att se hur många judokas som försvarar de åländska färgerna.

Foto: JONAS EDSVIK

JUDO. Förberedelserna har varit igång ett tag. I mars nästa år står Ålands judoklubb värd för senior-FM på hemmaplan.

–Det ger också en chans att bereda oss inför öspelen, säger Eva Fellman.

Finlands bästa judokas samlas i Mariehamn 28-29 mars nästa år när det är dags för finska mästerskapen. Vilken arenan blir är ännu oklart.

–Jag har bokat både Idrottsgården och Baltichallen, vi får se vad det blir, säger Eva Fellman.

Finska judoförbundet tog kontakt med Ålands judoklubb och föreslog att mästerskapen skulle arrangeras här. Bland annat hade man öspelen i tanke, som arrangeras på hemmaplan nästa sommar.

–Domare kommer från Finland medan vi själva får skola upp funktionärer. Vi vill att det

här ska skapa ett intresse för att komma till Åland, både för tävlande och andra, säger hon och tillägger:

–Visst blir det tufft för klubben att arrangera, men det får man ta.

Mäki nyopererad

Man räknar med att cirka 150 tävlande deltar i FM. Däribland ålänningar.

–Vi har ett antal ur klubben som kan delta. Det kräver en

viss bältesgrad och ålder, men i övrigt är det bara att köra på. Slutligen är det jag som tränare som bestämmer vilka som ska vara med, säger Fellman.

2009 blir alltså ett viktigt tävlingsår för åländska judokas. Det största lokala namnet är givetvis **Samuel Mäki** som har gjort en mångårig satsning i världscupsammanhang och som i år missade OS i Peking med en hårsman. Han är regerande finsk mästare i sin viktclass.

–Han har opererat knät nu under hösten och gör inga tävlingar på ett tag, säger Eva Fellman.

Men han är redo till FM?

–Ja, det ska han vara! Det är en stor grej att få tävla i FM på hemmaplan, det har han aldrig fått göra förut. Han satsar hårt och siktar mot OS i London 2012, han är fast besluten att ta sig dit.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Jonas och Frans är åländska hopp i junior-FM

JUDO. Två ålänningar finns på plats i Helsingfors för junior-FM som avgörs i helgen. Det handlar om Jonas Häggblom och mästerskapsdebuterande Frans Jansson.

Tölös idrottshall i Helsingfors är arenan för helgens junior-FM. På plats finns Ålands judoklubb med två judokas;

Frans Jansson 16 år och Jonas Häggblom 18 år.

–Det är ingen omöjlighet att det kommer medaljer, jag hoppas det! Vi får testa och se vad resultatet blir, Jonas har tävlat mycket och har mer erfarenhet än Frans, säger tränaren **Eva Fellman**.

Jansson tävlar i B-juniornas klass -73 kilo på lördagen och gör då debut i FM-sam-

manhang. A-junioren Häggblom tävlar på söndag i -66 kilo.

–Jag vågar inte säga vad motståndet är. Jag har sett listorna och de har mött en del av dem varav de vunnit mot några och förlorat mot några.

Förberedelse

Killarna var iväg på tävling till Sverige för ett par veckor

sedan och där plockade Jonas Häggblom hem ett brons i U20-klassen medan Frans Jansson hamnade utanför prispallen.

–Det här är en del av upplägget som ska ge rutin inför öspelen. Det är full fart på tävlingssäsongen och vi söker tävlingar och åker så mycket vi bara kan och hinna. Det blir ju en del långa resor som ålänning och mycket energi

går åt bara att ta sig fram till arenan.

Den här gången fanns inga andra juniorer från klubben lämpliga att skicka till FM.

–Man måste vara minst 15 år och just nu var det passligt för de här två. Jag hoppas för deras och klubbens skull att det går bra, säger Eva Fellman.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Första serven för Johan Lindström

VOLLEYBOLL. Johan Lindström och hans Sollentuna inleder Elitserien på söndag. På spel står inte bara en kvalificering till slutspelet där man ifjol tog silver, utan också en plats i Grand Prix.

Sollentuna VBK slutade sexa i grundspelet av Elitserien förra året. Det räckte till en slutspelsplats och där bärgade man till slut ett SM-silver. På söndag drar den här säsongens upplaga igång med premiären mot Habo och i laget finns ålänningen Johan Lindström.

–Jag tror vi har kapacitet att slå dem, det är samtidigt väldigt viktigt för att komma med i Grand Prix vilket avgörs efter de nio första om-

gångarna, säger han.

Laget har gjort ett nyförvärv i brasilianaren **Diego da gama Felicissimo** som varit proffs i åtta år.

–Han hinna knappast bli spelklar i helgen på grund av allt pappersarbete, så det är ett litet avbräck, säger Lindström.

Bevaka motståndet

Johan Lindström fungerar, precis som i fjol, som assisterande tränare för laget och hjälper till att bevaka motståndet. Han finns också tillgänglig för spel vid behov.

–Brassen spelar på samma position position som jag, så det finns ingen press på mig och jag kan fokusera på de andra bitarna. Man blir ju inte yngre direkt, jag fyllde nyss 36 år och det krävs en

del för att spela på den här nivån.

Nya poäng

Målsättningen i år är att prestera bättre än ifjol. Det finns tre titlar att slåss om och redan nu är det kört med den ena.

–Det är den minst viktiga, Allsvenska cupen. Vi åkte ut mot Vingåker där. Ifjol slutade vi trea i GP och tvåa i SM, så vi ska försöka förbättra det, säger Lindström.

Nytt i Elitserien i år är att man nu kan få tre poäng till tabellen om man vinner en match. Då krävs seger med 3-0 eller 3-1. Vinner man med 3-2 erhåller man två poäng och det förlorande laget får en poäng.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Premiär.

Det är dags för Elitseriepremiär på söndag för Johan Lindström och hans Sollentuna. Målsättningen är att vinna alltihop.

Foto: JONAS EDSVIK

20 nationer anmälda till Åland Marathon

■ **FRIIDROTT.** Den årliga upplagan av Åland Marathon och halvmarathon arrangeras på söndag med start och målgång på Wiklöf Holding Arena. Klockan 08.30 går startskottet och de deltagarna löparna har drygt 42 kilometer framför sig i längs landskapsväg 1 mot Hammarland och tillbaka. Bilister uppmanas vara försiktiga och hastighetsbegränsningen sänks tillfälligt till 50 kilometer i timmen.

Samma dag arrangeras Peugeot Fun Run som mäter tio kilometer samt Nordic Walking som är 14 kilometer. I fjol deltog rekordmånga 271 maratonlöpare och under veckan har en våg nya anmälningar kommit in varför arrangörerna hoppas på ytterligare ett nytt deltagarrekor.

–Om ålänningarna strömmar till i stor utsträckning på Peugeot Fun Run och stavgången de sista dagarna, vilket brukar vara fallet, finns alla möjligheter att arrangemanget inte hamnar långt från fjolårets succé då 600 personer genomförde något av loppet, säger **Stefan Hägg**.

Fjolårssegraren på damsidan, **Anu Ossberg**, är anmäld i år igen medan **Janne Holmén** inte försvarar herrsidan på grund av en häloperation. I listorna finns dock löpare från 20 nationer, bland annat fyra stycken från Tanzania.

–Huruvida dom faktiskt dyker upp på startlinjen på söndag återstår att se, men deras avsikt att delta är nog seriös. Dock är det inga meriterade löpare av rang det handlar om.

I Fun run-loppet finns också ett internationellt namn, 21-åriga bolivianskan **Maria Montano**.

Ganska långt att komma från Bolivia för ett 10 kilometerslopp på skoj, säger Hägg. (mt)

Nordström fick kontrakt i ligalaget

■ **FOTBOLL.** IFK Mariehamns unge talang **Johannes Nordström**, 15 år, är kontrakterad av ligalaget. Avtalet gäller för två år framåt.

Nordström har spelat många ungdomslandskamper och är trots sina unga ålder ständigt uttagen i U17-landslaget.

Han har redan tidigare suttit på bänken för IFK Mariehamns a-lag, men ännu inte debuterat i ligan. (mt)

■ **BOWLING.** MPF vann triangelkampen över PA-klubben och Kungsholmens PBK som spelades i onsdags. Segermarginalen över Kungsholmen blev 626 poäng och över PA-klubben 909 poäng.

Bäst i MPF var **Hilding Mattsson** med 1.108 poäng och sammanlagt blev det 7.285 poäng för klubben. Kampen avgjordes i Mariehamn. (jl)

Ta chansen att se IFK avgöra medaljstriden

söndag kl. 16.00

FOTBOLL. På söndag spelas sista Tipsligamatchen för i år. IFK Mariehamn är direkt inblandat i medaljstriden. Man kan nämligen stoppa motståndet Honka från att ta guld eller till och med silver.

–Jag är övertygad om att det blir en bra match, säger GMM:s Roland Wahtera som hoppas på storpublik.

IFK Mariehamn har som mest lockat 1.946 åskådare samtidigt till en hemmamatch i år. Det finns all anledning att spräcka den siffran med marginal i säsongsavslutningen på söndag.

Även om IFK har säkrat ligaplatsen och inte kan stiga någon placering, har man en viktig roll i den avgörande medaljstriden. Fyra lag slåss nämligen om de tre valörerna. Häng med:

■Guldstriden står mellan tabelletan FC Inter och tvåan FC Honka. Vinner Inter hemma mot Jaro har man säkrat guld, då spelat det ingen roll hur IFK-Honka slutar.

■Förlorar Inter måste Honka vinna på Wiklöf Holding Arena för att ta guld.

■Vinner HJK hemma mot FC Lahti tar man hem silvret före Honka om laget förlorar mot IFK.

■Vinner Lahti mot HJK tar man hand om bronspengen.

Bäddat för spänning på söndag 16.00 på WHA alltså.

–Nu är det läge att komma och titta på IFK, de vill säkert vinna och visa hemmapubliken att de kan, säger "Rolle" Wahtera vid supporterklubben Green Mean Machine.

Grönvit läktare. Ta med din grönvita halsduk till Wiklöf Holding Arena på söndag. Har du ingen - kom ändå! Delar av matchen sänds på YLE2 och en grönvit läktare gör sig bra i tv. Foto: JONAS EDSVIK

–IFK brukar ha svårt mot Honka, men spelar också bra mot bra lag. Så det blir nog ett roligt avslut och jag är övertygad om att det blir en bra match oavsett utgången.

"Klä er grönvitt"

Ännu har GMM inte hunnit prata ihop sig om eventuella avslutningsarrangemang vid säsongs sista match. Laget brukar tacka av trotjänare som lämnar klubben, och som bekant är det redan nu klart att **Daniel Norrmén** avslutar sin ligakarriär på söndag.

–Säkert tackar vi av honom på något sätt, om det blir en

banderoll eller hejaramsa återstår att se, säger Wahtera.

GMM har haft bra uppslutning hela året, Wahtera har inte märkt av några medgångssupportrar i gänget som fallit bort när det gått dåligt för favoritlaget.

–Mycket folk har ställt upp även om IFK:s framgångar uteblivit. Den vanliga publiken har däremot varit sämre när det gått dåligt, men så här på slutet verkar det som att publiken förstått att den behövs och har ställt upp.

Därför hoppas han nu att ålänningarna vallfärdar till WHA.

–Det blir alltid mycket bättre stämning då. Och ingen behöver gå besviken hem, det blir en bra match. Ha på er grönt och vitt och gärna en halsduk, det är lätt att ordna ett halsdukstifo som ger extra effekt, säger Rolle Wahtera och fortsätter:

–Det sänds ju lite snuttar i tv och då vore det kul med en helt grönvit läktare. Och så har man chansen att bli lite tv-kändis på köpet, säger han och skrattar.

En målgörare

Säsongen har bjudit på en hel del bakslag och Wahtera konstaterar att IFK inte alltid haft marginalerna på sin sida.

–Men får man behålla laget tror jag IFK blir vassa och jag tror de kan slåss om medaljerna inom den treårsperiod de själva satt upp.

Till nästa säsong önskar sig Rolle Wahtera framför allt en sak:

–En anfallare, en målgörare. En som gör mål när det gäller, det har varit mycket stolpar och ribbor i vägen i år. Vi har duktiga mittfältare som kan spela fram, nu behövs någon som kan sätta bollen i maskorna när det gäller.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Jarmila Tempest femma i V65-lopp

■**TRAV.** Jarmila Tempest, tränad av ålänningen **Roald Eriksson**, slutade femma i ett lopp på Eskilstunatravet i tisdags. Loppet mätte 2.140 meter med autostart och sluttiden blev 1.16,7 för treåringen. I sulkyn satt **Håkan Eriksson**. Prispengarna blev 5.000 svenska kronor för åländske ägaren **Brage Karlsson**. (mt)

Löftet Värttö från GrIFK till Honka

■**FOTBOLL.** U19-landslagsmannen **Jarkko Värttö** byter upp sig från division 1 till fotbollsligan och Honka. Hans kontrakt med Esboklubben gäller till slutet av 2010 års säsong.

Mittfältaren Värttö gjorde två mål för Grankulla IFK under den nyligen avslutade säsongen. Han är egentligen från Esbo och har tidigare representerat Kauklahden Pyrintö och Etelä-Espoon Pallo. Att han skrev på för Honka var ingen större överraskning, eftersom han både spelat ligacupmatcher och tränat med Esbolaget under årets säsong. (FNB)

Hyrynen redan en vinnare

■**FOTBOLL.** FF Jaro **Mikko Hyrynen** har redan vunnit Italehtis lejonbörs. Detta trots att det återstår en omgång av Tipsligan. Hyrynen har 29 lejon medan tvåan **Dominic Chatto**, FC Inter, har 25.

–Det handlar mycket om att jag har fått fysiken i skick. Efter misslyckandet ifjol i MyPa började jag träna allt mera på egen hand och det är vad som krävs. Man har ännu mycket att lära sig om fysiken inom den finländska fotbollen och det tror jag gäller alla lag, säger Hyrynen till Österbottens tidning.

Hyrynen har spelat 160 matcher i Tipsligan och gjort 43 mål. I år har det blivit 11 mål på 24 matcher vilket är anfallarens bästa bästa säsong. (jl)

Het bowlinghelg för åländska lag

BOWLING. Hemmapremiär för **BC Clipper** och **BK Kägla**. Samtidigt som **IFK Mariehamn** spelar sin första omgång i division I. Det är onokligen en stor bowlinghelg vi har framför oss.

–Vi har inte så stora förändringar i laget utan vi är bara mer förberedda, säger **Mats Rosberg** i IFK.

Förra säsongen steg IFK Mariehamn till division I medan BC Clipper tog steget upp till trean. För Clipper har säsongen redan börjat och efter första omgången ligger de tvåa i tabellen.

–Då fungerade det mesta och vi kunde köra med samma manskap hela turneringen. Det är sällan det går så bra att man kan göra det, säger Clipper-spelaren **Robert Kvarnström**.

Nu på lördag är det alltså dags för hemmaomgång i Idrottsgården. Clipper vann fyra av sina fem matcher un-

der den första omgången som spelades i mitten av september.

–Vi drar inte så stora växlar av det det, säger Kvarnström. Det var en dag när allt gick lätt.

Hoppas på bra matcher

Han är försiktigt optimistisk inför lördagens omgång. Som nykomlingar i division III är målsättningen inte speciellt hög även om Kvarnström själv säger att laget ser riktigt bra ut för tillfället.

–Vi har sagt att vi ska kriga om varje kägelpoäng och på så vis är allt på topp, säger han.

I samma division spelar även BK Kägla som med en seger och fyra förluster ligger på en fjärdeplats i tabellen. Enligt Kvarnström hade de otur under den första omgången och förlorade ett par jämna matcher.

–Jag hoppas det ska bli bra kvalitet på matcherna och höga poäng. Men någon garanti kan jag inte ge. Fast det

är ganska bra lag som kommer och om inte de åländska lagen går bra så kanske de andra gör det, säger Kvarnström.

Bättre förberedda i år

Samtidigt som Clipper och Kägla spelar den andra omgången i division III är det premiär i ettan för IFK Mariehamn. De steg från division II förra säsongen och den första omgången spelar i Kuopio.

–Känslan är bra, säger IFK:s Mats Rosberg. Vi har förberett oss betydligt bättre i år än förra sejouren och jag tror vi är bättre mentalt förberedda.

Det var nämligen det mentala som satte stopp när IFK för tre säsonger sedan spelade i division I. Nu är respekten för motståndarna inte längre överdrivet stor.

–Målsättningen är väl att bli bland de sex bästa för då slipper vi kvala för att stanna kvar. Istället kvalar man då för att stiga

Nykomlingar i ettan. Mats Rosberg, närmast kameran, säger att IFK Mariehamn först och främst har som målsättning att stanna kvar i division I den här säsongen. Inför helgens premiäromgång har laget fått förstärkning i form av en spelare från Norrtäljeklubben Ankaret.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

men i dagsläget är det inget vi klarar av, säger Rosberg.

Även lag i fyran

Förutom bättre mental styrka har IFK även satsat på den fysiska styrkan inför årets säsong. Bland annat har de kört cirkelträning för att stärka de muskler som slits mycket.

–Skulle vi ramla ner är det

inte hela världen för då tar vi oss upp igen, säger Rosberg. Så bra är vi.

Förutom ovanstående lag spelar även IFK Mariehamn lag 2 och BK Komet den här helgen. Då är det division IV som gäller och efter första omgången ligger Komet tvåa medan IFK är näst sist. Deras matcher spelas i Salo.

Fakta/Spelschema

IFK Mariehamn, division I

25-25 oktober, Kuopio.
29-30 november, Åbo.
31 januari-1 februari, Hagalund.
21-22 mars, Tammerfors, fortsättningsserie.
18 april, Tammerfors, ligakval.

BC Clipper och BK Kägla, division III

25 oktober, Mariehamn.
29 november, Ekenäs.
17 januari, Tali.
21 mars, Mariehamn.
18 april, Lojo.

IFK Mariehamn lag 2 och BK Komet, division IV

25 oktober, Salo.
29 november, Reso.
17 januari, Mariehamn.
21 mars, Reso.
18 april, Mariehamn.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Asumaa delade ut fyra gula kort

■ **FOTBOLL.** Åländske toppdomaren **Tony Asumaa** var huvuddomare i Uefacupmatchen mellan slovakiska MSK Žilina och tyska Hamburger SV. Sistnämnda lag vann med 2–1 (2–0) i det som var lagens första möte i sammanhanget.

Inom loppet av 20 minuter

i andra halvlek fick Asumaa anledning att dela ut fyra gula kort i matchen, tre av dem gick till Žilina.

Efter fyra minuters övertid blåste han av matchen. Som assisterande domare hade han finländarna **Jukka-Pekka Koskela** och **Matti Hieninen**.

Fjärde domare var **Jouni Hyttiä**.

I samma grupp i Uefacupen spelade Aston Villa FC och Ajax.

Den matchen slutade också 2–1, samtliga mål gjordes inom loppet av sex minuter efter att matchen startade. (mt)

Maria Liewendahl vann SFS-skytte

■ **SKYTTE.** Sammanräkningen av alla resultat i Svenska Finlands Skytteförbunds tävlingar i miniatyrgevär är gjord. Slutsegrare i S12 blev **Maria Liewendahl** från Ålands sport-skytteförening som vann på 583 poäng på 20 skott, vilket var blott tre poäng före tvåan **Sofie Grönroos** från KSF. ÅSSF-skyt-

tarna **Elin Abrahamsson** blev fyra på 567 poäng och **Rasmus Rosbäck** femma på 566 poäng.

I klassen S14, 30 skott, blev **Mathias Nordberg** bästa ålänning. Han slutade tvåa på 877 poäng. **Elin Liewendahl** kom trea på 875 poäng och **Rickard Rosbäck** femma på 855 poäng. (mt)

Virtanen vann

■ **SKYTTE.** **Andreas Virtanen** tog hem den första deltävlingen av luftgevärscupen som avgjordes på Bredmo skyttebana i tisdags. Virtanens slutpoäng blev 580. I klass D segrade **Kristina Nordlund** på 382 poäng.

Nytt för i år är att samtliga klasser avgörs under samma dag. (jl)

Sportens kom ihåg

■ **Girls Hockey Day:** På lördag 14.00-15.00 anordnas Girls Hockey Day. Samling 13.30. Ett prova på-tillfälle bara för tjejer. Plats: Islandia, Utrustnig: Ta med det du har, finns hjälmar och klubbor att låna. Pris: Gratis. Det är ingen anmälan det är bara att dyka upp. Vid frågor kontakta Marika Kevin på tfn 13382 eller Marcus Englund på tfn 16199.

■ **IFK-hockey:** Lördag 10.30 är det inskrivning för IFK:s hockeyskola/lekis. Första gången kan du ta med dig skridskor och det du har i utrustningsväg. Vi fortsätter med hockeylekis resten av säsongen på lördagar 11.00-12.00. Föräldrar får jättegärna komma med på isen. Även om du vill börja i en annan flick- eller pojkgrupp kan det vara bra att komma upp för att få information. Vid frågor ring Marcus Englund på tfn 0400-723735.

■ **NÄSS-simning:** "Prova på"-vattengymnastik, s k "hydro-bic/vattenjogging", lördag 15.30. 8 euro per deltagare. Ledare Tuire Granesäter. Plats Ålands Idrottscenter. Ingen föranmälan! Alla välkomna.

■ **RK Sleipner:** Höstmöte på stallet måndag 27 oktober 19.00.

■ **Väsc-innebandy:** Årsmöte 27 oktober 18.30 i Baltichallen.

■ **ÅIBF:** Ordinarie höstmöte torsdag 30 oktober 18.00. Stadgenliga förhandlingar.

■ **ÅID-friidrott:** Åland Marathon, tillika DM maratnlöpning, på söndag med start 08.30. Start och mål, Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton arrangeras samtidigt (ej DM), 08.45. Förhandsanmälan till ÅID:s kansli, tfn 19170, 23190 senast torsdag. Utgivning av nummerlappar, lördag 13.30-20.00 Wiklöf Holding Arena och söndag 07.15-08.00 på WHA.

■ **ÅID-friidrott:** Friidrottsutskottet håller valmöte, tisdag 4 november 19.00 i Vikingahallen, Jomala.

■ **ÅID-orientering:** Träning för gammal och ung lördag 10.00-15.00 vid Vikingahallen i Jomala. Träning på morgonen, mat och sedan lek för juniorer samt för seniorer skolning i banläggningsprogrammet OCAD.

■ **ÅID-skidor:** Alla skidintresserade, skidresa till Idre 4-7 december. Anmäl dig till Charlotte på 04575267037 senast 10 november.

■ **ÅIGA:** Ordinarie höstmöte 28 oktober 19.00 på Park Alandia Hotell. Stadgenliga förhandlingar. Därefter ledarträff inför öspelen 2009.

■ **Ålands bowlingförbund:** Höstmöte i Mariehamns idrottsgård på söndag 14.00.

■ **Ålands Ryttare rf:** Obs! Nytt datum! Höstmöte torsdag 30 oktober 19.00 i stallkaféet på travbanan. Alla medlemmar välkomna! Vi bjuder på lite gott!

■ **ÅMK-folktrace:** Nu är det dags för förarlicenskurs. Lördag 15 november ska vi ha utbildning för er förare och funktionärer. Anmäl er till Åse Ask senast 7 november.

■ **ÅSSF-skytte:** Måndag 27 oktober är Gubbdagis i Bredmo-skyttepaviljong stängt. I fortsättningen öppet som vanligt alla måndagar 13.00-15.00.

ÅLANDSBANKEN

Säg ja till ett rikare liv

Inbjudan

Är dagens finanskris ett hot eller finns här också möjligheter?

Kom till Ålandsbankens placeringskväll onsdagen den 29 oktober.

Plats: Hotell Arkipelag, Kaptenssalen. Tid: 18.30–21.00.

Program:

- Välkomstanförande och Ålandsbankens 9-månaders resultat Peter Wiklöf, vd
- Marknadsutblick Danny Lindqvist, portföljförvaltare
- Hur placera i det rådande marknadsläget? Mikael Mörn, avdelningschef, Private Banking

Traktering

ANMÄL DIG på telefon 291 279 eller aland@alandsbanken.fi senast 28 oktober kl 16.15. Välkommen!

SPARA & PLACERA - JURIDIK - FÖRSÄKRINGAR

- konst
- möbler
- mattor

Blomqvists Auktionskammare,
tel +46-8-960 388, +46-70-760 8376

Höstens stora kvalitets

auktion

Söndagen den 26 oktober kl 14

Måndagen den 27 oktober kl 18

Visning och anbud 30 minuter innan

HOTELL ARKIPELAG Mariehamn

Blomqvists Auktionskammare presenterar årets stora kvalitets- och inredningsauktion.

Stort urval med våra allra finaste **ORIENTMATTOR** - helt nyinkommet direkt från Persien, Pakistan och Afghanistan i **alla färger, storlekar och kvaliteter, både bruksmattor och investeringsmattor**. Såsom underbara Nain, Ghom, Tabriz och Isfahan; även exklusiva mästarsignerade. Samt stort urval Karachi, Shobi, Ardebil, Lyx Bachtari osv. OBS! Vi jobbar bara med äkta handknutna mattor.

PASSA PÅ! HUNDRATALS MATTOR SKA BORT!

Även stort utbud av möbler och konst!

KONST: målningar och grafik av **Peter Dahl**, Madeleine Pyk, **Bo-Åke Adamsson**, Ulrica Hydman-Vallien, **Jan Naliwajko**, Theo Tobiasse, Karl Höglund, Unov Vallman, Roland S samt många fler. Totalt 300 verk direkt från konstnärer.

MÖBLER: Matgrupper och vitrinskåp i olika färg och träslag, Rokokostilbyråer, Indiska möbler i massivt ädelträ, byråer, skåp, bänkar, bord m.m.

ÖVRIGT: Stor mängd nya **speglar**, takkronor, belysning, porslin, ljusstakar m.m.

Stort utbud av högtintressanta inredningsföremål.

Välkomna att fynda denna auktionshelg!

se även: www.blomqvist.se

Alltid full bytesrätt på konst och mattor! Prova hemma i lugn och ro

**Annonsera i
den tidning
du själv läser!**

**Ring och
tipsa!**

0457-313 4444

Nya Åland
☆☆☆

► ÖVRIGT

**Är det ingen som
saknar mig?**

Bondrandig
kattflicka
upphittad i
Godby

Vi söker nya hem!

Carla, 3 år, hona, kastred,
social och kelig

Zenya, 5 år, hona, kastred
lydig och mysig
**Läs mer om oss på
www.djurskydd.net**

JOURTELEFONEN
0457 3424 850

vardagar 19-21, samt helger 10-13

Ålands djurskyddsförening r.f.

Nya Åland
☆☆☆

Mångsidig artist. Att Plura Jonsson kan skriva låtar och att han är bra på att sjunga och spela gitarr vet alla som känner till bandet Eldkvarn. Nu har han plockat fram ytterligare två talanger ur skrivbordslådan nämligen konsten att skriva böcker och konsten att laga god mat.

Messa Nyan!
0457-323 4444

► SKOLOR & KURSER

anordnar en kurs i

fisketurism

med start tisdagen den 11.11.2008.

Kursen är totalt 5 studieveckor och pågår under tiden 11.11.2008-30.4.2009.

För närmare information om innehåll och tider se www.naturbruksskolan.ax

Anmälan till kursen senast den 5.11.2008 till skolans kansli tel. 329610 eller per e-post info@naturbruk.ax

Plura Jonsson om sitt författarskap:

"En befriande känsla!"

Att skriva en bok efter många års låtskrivande var inte något problem för gitarristen och sångaren Plura Jonsson från rockbandet Eldkvarn.

– Tvärtom, det var en befriande känsla att inte behöva tänka på låttexternas låsta form eller rim, säger han.

I går uppträdde Plura Johansson på Indigo i Mariehamn. Han var inbjuden av Mariehamns bokhandel för att berätta om sina två nya böcker "Resa genom ensamheten" och "Texter och historier från Den stora Landsvägen" och för att spela några låtar.

Nya Åland träffar Plura på eftermiddagen strax innan soundcheck.

– Det är många som under

årens lopp har frågat varför jag inte skriver en bok, svarar han då han får frågan hur det kom sig att han började författa.

– Jag har alltid svarat att jag nöjer mig med att skriva låttexter på ett, två eller ibland tre A4-ark. Men då jag började skriva Svart blogg tog först Bonniers kontakt och sedan Nordstedts och dessutom något piratförlag. Jag valde Nordstedts och resultatet blev ett avtal om tre böcker - en självbiografi, en med låttexterna och en kokbok.

En kokbok? Du är med andra ord intresserad av matlagning också?

– Mamma är duktig på mat. Hon är restaurangmänniska och då hon gifte sig öppnade hon restaurang hemma. Som barn vaknade jag alltid upp

till något pågående långkok. Då jag flyttade hemifrån och skulle laga mat själv blev det många samtal till mamma...

Hur vet Nordstedts att du är bra på mat, har du marknadsfört dig på något sätt?

– Jag har ofta fester och middagar och är känd för att bjuda på god mat så ryktet har väl spridit sig. Mest beror kokboken säkert på att jag är känd, det finns nog bättre stjärnkockar. Men jag är faktiskt duktig på mat också och så är jag bra på att skriva om mat.

Har du någon bravurrätt?

– Svårt att säga... Jag gillar svensk husmanskost och medelhavsmat. Italien, Frankrike, Spanien...

Har det varit svårt att sadla om från låttexter till att skriva annat?

– Tvärtom, det var en befriande känsla att inte behöva tänka på låttexternas låsta form eller rim. Som yngre skrev jag en hel del, noveller och dikter och sånt, bara för att jag tyckte att det var roligt. Låtarna ledde till att jag glömde bort att jag har talang. Låtskrivandet har dessutom varit på allvar eftersom det har varit mitt levebröd, att skriva böcker är bara roligt. Det är säkert betydligt mera ångestladdat för yrkesförfattare än för mig.

Vem vill du att skall läsa din självbiografi?
Alla. Alla skall läsa min bok. Den är rolig, en kul bok!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

► LEDIGA PLATSER

Finström-Geta församling

lediganslår tjänsten som

ekonomichef

Tjänsten förutsätter examen på instituts- eller högskolenivå, förtrogenhet med handhavandet av ekonomiska och administrativa uppgifter samt bokföring. Kunskaper i ADB räknas som merit.

Tjänsten är heltidstjänst. Lön enligt avtal. Arbetsuppgifterna kommer att förändras när kyrkans ekonomiförvaltning omstruktureras. Tillträde sker snarast eller enligt överenskommelse.

Ansökan inlämnas **senast den 7 noveber 2008** till Kyrkorådet i Finström-Geta församling, Pålsvägen 258, 22310 Pålsvägen.

Närmare information om tjänsten ges av kyrkoherde Michael Urch tel. 0457-3427665 eller t.f. ekonomichef Björn Grüssner, tel. 42650.

Kyrkorådet i Finström-Geta församling

Töftölinjen kan få ny färja

En arbetsgrupp har fått i uppdrag att planera en ny linfärja för linjen mellan Töftö och Prästö.

20.000 euro har örnamärkts för planeringsarbetet.

Töftöfärjan börjar bli till åren. Därför är det nu dags att börja leta efter en ny linfärja som kan gå mellan Töftö och Prästö.

– Vi är också i stort behov av reservtonnage, en färja som man kan ta in vid haverier, berättar trafikingenjör **Bengt Dahlén** som ingår i arbetsgruppen.

Arbetsgruppens uppdrag är:

☐ att uppdatera nuvarande Töftöfärjas konstruktion och teknik,
☐ inhämta erfarenheter av nu-

varande drift av landskapets linfärjor,

☐ föreslå lämplig dimensionering av färjan,

☐ föreslå alternativa energibesparande framdrivningssystem,

☐ dokumentera erfarenheter från Svenska vägverkets senaste byggda linfärjor och ☐ inhämta utlåtande från Vårdö kommun.

Klart i vinter

I november sammanträder arbetsgruppen för första gången. Planeringsarbetet ska vara klart under vintern.

Utöver Dahlén ingår även inspektör **Göran Holmberg**, enhetschef **Kaj Ekebom**, bro- och hamningenjör **Ian Bergström** och sjökapt **Ole Lundberg** i arbetsgruppen.

Trotjänare. Töftöfärjan börjar bli till åren och ska bytas ut. En arbetsgrupp har tillsatts för att projektera för en ersättare. Bland annat ska man försöka hitta en linfärja med energibesparande framdrivningssystem.
Foto: ERKKI SANTAMALA

TV-programmet

10.15 Go'kväll (R) [9886106]
11.00 Fråga doktorn (R) [9564699]
11.45 Plus (R) [1154800]
12.15 Morgonsoffan (R) [374767]
12.45 Robins (R) [722380]
Pratshow. Även 29/10.
13.15–13.20 Anslagstavlan [3460564]
14.05 Andra Avenyn (R) [620699]
14.35 Andra Avenyn (R) [183372]
15.05 Andra Avenyn (R) [6813632]
15.35 Uppdrag granskning (R) [9343380] Samhällsprogram.
16.35 Livet i Fagervik (R) [5556922]
17.20 Jag förstår inte (R) [360354]
17.35 Doobidoo [5203564]
Musikalisk frågelek.
18.35 Byss [870106]
Serie på teckenspråk för unga vuxna.
18.50 Helgmålsringning [3094274]
18.55 Sportnytt [3093545]
19.00 Rapport [71019]
19.15–20.00 Bolibompa [582564]
19.15 Pomos piano [634767]
19.45 Pettson & Findus [988564]
20.00 Eva & Adam (R) [106]
20.30 Rapport [63038]
20.45 Sportnytt [4214458]
21.00 Dansbandskampen [29293]
Musiktävling. I kväll tävlar Susann Nordströms Orkester, Date och Larz-Kristertz mot de två band som tit-tarna röstade vidare från förra veckan. Direkt från Strågnäs. Programledare: Peter Settman.
22.30 Svensson, Svensson [941]
Svensk komediserie från 2008. Del 6 av 13. Intresset är ljumt när Lena under en middag med näringslivet lägger fram sina planer för kommunen
23.00 Brottskod: Försvunnen [44380]
23.40 Timmarna [6215019]
Kortfilm.
23.50 Videokväll hos Luuk (R) [7529670]
Pratshow. Även 26/10.
0.20 Håxor, läxor och dödliga lektioner [7515268]
FILM Amerikanskt drama från 1989. I-rollerna: Winona Ryder, Christian Slater.
2.00 Svindlarna (R) [7662387]
2.55–9.05 SVT24 [69649978]

9.00 Bolibompa [44090]
10.00 Sagoträdet [37922]
10.15 Pi (R) [5725651]
10.30 Unna Junná [1157293]
10.45–11.15 Karamelli 2008 [3394458]
14.00 Arne Naess leker med livet (R) [8380]
14.30 Snölejon (R) [55598]
14.55 Smarta djur (R) [575729]
15.20 Det förflutna hälsar på (R) [9861057]
15.50 Perspektiv (R) [8019380]
16.20 Världens konflikter (R) [8217125]
16.50 123 saker (R) [8207748]
17.20 Vetenskapens värld (R) [2344903]
18.20 Nigel Kennedy i Polen (R) [2064380]
Veckans konsert.
19.15 Landet runt [852835]
Veckokrönika.
20.00 Programstart: Annas eviga [6293]
Samtalsprogram. Del 1 av 8. När blir ett barn till? Är det vid befruktningen eller när det föds? Frågan är central i abortdebatten.
20.30 Inga Lindström: En alldeles särskild sommar [93380]
FILM Tysk romantik från 2008. Den framgångsrika advokaten och ensamstående mamman Valerie har länge längtat efter en förändring i livet. I-rollerna: Saskia Valencia, Dietrich Mattausch, Philippe Brennickmeyer.
22.00 Rapport [40767]
22.05 Det perfekta landet [5984670]
Svenskt reportage. Tyskarnas kärlek till det svenska landskapet.
22.25 Inga Lindström: Sandbergens magi [3077816]
FILM Tysk romantik från 2008. På en av sina dagliga fisketurer hittar Magnus Sigge en medvetlös kvinna på en strand nära Sandbergen. I rollerna: Jeanne Tremsal, Marc Schulze.
23.55 Tysk tv om Stockholms skärgård [5113274]
0.40 Rapport [82806997]
0.45 Brottsplats: Kiel [4455688]
FILM Tysk kriminalfilm från 2006. I-rollerna: Axel Milberg, Peter Haber.
2.15 Närbild (R) [5739828]
2.45–3.15 Dr Åsa (R) [8789143]

7.30 From Justin to Kelly [5112699]
FILM Amerikansk musikalkomedi från 2003.
9.00 Femlingarna Chase [937075]
9.25 Ska du säga [4494212]
9.55 Ska du säga [7299583]
10.20 Simpsons (R) [3847922]
10.45 How I met your mother (R) [8613477]
11.10–11.40 How I met your mother (R) [3489564]
12.30 Scrubs (R) [444632]
12.55 My boys [346800]
13.25 My boys [8417854]
13.50 Sjukhuset (R) [266361]
14.20 Sjukhuset (R) [621274]
14.50 Sjukhuset (R) [642767]
15.20 Sjukhuset (R) [2950835]
15.50 Fab 5 [5627729]
16.45 SOS Familj (R) [1052895]
17.45 Du är vad du äter (R) [8556699]
18.45 Design: Simon & Tomas (R) [2295477]
Svensk inredning från 2008.
19.45 Lyxfällan (R) [2228293]
Svenskt livsstilsprogram.
20.45 Otäcka odjur [223106]
FILM Amerikansk komedi från 1997. Detta är den galna historien om en hysterisk djurparksägaren vars egendom hotas av en sniken mediemogul. I rollerna: John Cleese, Jamie Lee Curtis, Kevin Kline.
22.30 Sing a long [872125]
Svensk underhållning. Claes Malmberg tävlar med Amy Diamond och Roger Pontare. Sussie Eriksson tävlar med Erik Segerstedt och Ayesha.
23.30 Extra extra! [400922]
0.00 Payback [1907978]
FILM Amerikansk action från 1999. I-rollerna: Mel Gibson, Maria Bello.
1.50 Casino royale [9756930]
FILM Brittisk komedi från 1967. I rollerna: Peter Sellers, Ursula Andress.
3.20 Adam Sandler's eight crazy nights [8962355]
FILM Amerikansk animerad film från 2002. Röster: Adam Sandler, Whitey.
4.30 Hollywood Special: Vad stjärnorna äter [6661201]
5.20–5.45 Girls behaving badly [6805794]

7.00–9.59 Barnprogram [53060361]
7.00 Boblins (R) [632854]
7.10 Elias – den lilla räddningsbåten (R) [5139106]
7.20 Elias – den lilla räddningsbåten (R) [5128090]
7.30 Teletubbies (R) [2452477]
7.55 Thomas tåget (R) [3727212]
8.05 Rupert Björn [1239941]
8.15 Koala-bröderna [1235125]
8.25 Lazy town (R) [1782670]
8.50 Pororo [1215361]
9.00 Pokémon [187598]
9.20 Yu-Gi-Oh GX [5653477]
9.45 Mimmi & Mojje i fjällen [6880467]
9.59 Nyhetsmorgon lördag [448264212]
12.30 Äntligen hemma (R) [733191]
13.30 Första, andra, tredje (R) [230629]
14.30 Sverige i veckan [939908]
Även 26/10.
15.00 Tipslördag [9813748]
16.50 Fotboll [93322187]
Direkt. Djurgården–Kalmar.
19.00 Tipslördag [506354]
19.50 Keno [5050564]
20.00 Nyheterna [973757]
20.25 Vädret [4832729]
20.30 Postkodmiljonären [894212]
21.00 Stjärnor på is [5308767]
Direkt. Svenskt underhållningsprogram från 2008. Del 4 av 10. Programledare: Carolina Gynning, Carina Berg.
22.10 Lotto, Joker och Drömvinsten [6696354]
22.20 Stjärnor på is, forts [5092478]
22.30 Säsongstart: Tack gode gud! [881748]
Svensk underhållning från 2008. Del 1 av 7. Gäster: Felix Herngren, Pia Johansson, Per Andersson. Programledare: Adam Alsing.
23.00 Nyheterna och vädret [489019]
23.15 Stjärnor på is – isduellen [5690854]
Även 26/10.
23.30 Collateral [3766545]
FILM Amerikansk thriller från 2004. I rollerna: Tom Cruise, Jamie Foxx.
1.45 Talented mr Ripley [47832539]
FILM Amerikansk dramathriller från 1999. I rollerna: Matt Damon, Gwyneth Paltrow.
4.25–6.10 Video zonkers [16362107]
Även 2/11.

14.50 Främlingar 1808-2008
15.50 Vi på Langedrag
Hästrygg och dressin.
16.15 Samtal med Melita
När bilbomben exploderade utanför polishuset i Böle för 13 år sedan, kastade hon sig i ren automatik på golvet under sängen. Journalisten Patsy Nakell har vuxit upp i krigets Libanon och vet hur en bilbomb låter.
16.45 Obs
17.15 Lokal-tv-fönstret
Lokal-tv-program från olika delar av Svenskfinland.
17.45 BUU-klubben: Plåstret
Missade du Bärtill den här veckan? Plåstret räddar dej!
18.15 TV-nytt
18.25 Sportnytt
18.30 Familjen Sommer
Dansk dramaserie om läkarfamiljen Sommer.
19.30 Ursäktä Birgitta! – Frågesport för sexor
Kvartsfinal 2. Mosebacke skola från Närpes och vinnarlaget från program 6 kämpar om en semifinalplats. Programledare: Ted Forsström & Kaj Korkea-aho.
20.00 TV-nytt
20.10 Sportnytt
20.20 Niklas mat
Del 12. Matprogram med Niklas Ekstedt. Niklas visar hur man lagar en äkta osso buco med krämig polenta. Trestjär-nig ostbricka till helgen? Niklas bakar det söta kryddbrödet pan dépice och serverar osten med en hemmagjord kvittenmarmelad.
20.50 Ratatosk
Kulturmagasinet Ratatosk – upplevelser, upptäckter och tankar.
21.20 Film: Så som i himmel
len **FILM** Svenskt drama från 2004. Regi: Kay Pollak.
23.25–23.56 Konsulernas krig (F15)
Del 1 av 8. ”Hördu, nu ligger jag med din fästmö.” Tre kolleger hatar varandra. Chefen skickar iväg dem på en teamwork-vecka i hopp om försoning. Men var hamnar de? Dessutom nyheter med Melvinsson & Snask. Andra sändningen.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
9.00 Kulturen. Repris av måndagens, tisdagens och onsdagens Kulturen.
9.45 Musik. **10.00** Djur och natur. Från onsdagen. Med Leif Sundberg.
11.00 Musik. **12.00** Perspektiv. Åland idag åker runt och besöker de åländska kommunerna och tar tempen på dem. Vad har egentligen hänt efter kommunalvalet 2007? Från tisdagen. **12.45** Musik. **13.00** Veckans gäst. Från fredagen. Med Tom Wiklund. **14.00** Sportpasset. Från måndagen. **15.00** Min musik. Från tisdagen. Med Petronella Thoren. **16.00** Jazz med Wallers. Från 18/10. Med Ann-Christin, Kurt Waller. **17.00–19.00** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

8.00 Tv-nyheter [48564]
8.05 En fascinerande värld: Munkar och tigrar [6290516]
9.00 Tv-nyheter [94729]
9.05 Loppis [3994293]
10.00 Tv-nyheter [15980]
10.05 Morgonettan [2186380]
10.45 Presidentens kansli [5922854]
11.00 Tv-nyheter [70125]
11.05 Valet 08: Stor valdebatt på teckenspråk [7679090]
13.00 Tv-nyheter [35583]
13.05 Nyheter på teckenspråk [3972670]
13.10 Ettans dokumentär: Livet under Manhattan [664187]
14.05 Ilona Rauhala [615767]
14.35 Hemmamatch [7632699]
14.45 Familjen Serrano [4481632]
16.00 Sjukhuset i Holby City [91458]
17.00 Tv-nyheter [44106]
17.10 Droppen [1444980]
En tanke om tro.
17.15 Hemgatan [4063458]
18.00 Tv-nyheter och väder [76632]
18.10 Sportrutan [3002293]
18.15 Finländsk antikrunda

[461038]
18.50 Den vida naturen: Kina [4452106]
Del 4 av 6. Pandans rike. Kina har utvecklats i rask takt under de senaste 50 åren, vilket har förorsakat många miljöproblem.
19.40 Team Pullman [5139403]
20.30 Tv-nyheter och väder [58106]
20.45 Lotto [8470458]
20.50 Sportrutan [962106]
21.15 Presidentens kansli [1859922]
En politisk satir.
21.30 Nyhetsläckan [125]
22.50 Vivienne Vyle [7355106]
23.20 Pinochets 500 dagar [3854854]
FILM Verklighetsbaserad tv-film om general Pinochets tid i husarrest i Storbritannien där man ville ställa honom inför rätta. Men Pinochet fick också stöd från höga instanser.
0.45 Euronews [7334268]
0.55 Nyhetsfönster [32963355]
4.00–8.00 Nyhetsfönster [86877997]

6.00 Frågespel [13534]
7.00 Tellus-frågesport
7.45 Lilla tvåan [9559800]
10.00 Berättelser från Mumin-dalen [31748]
10.24 På gräsrotsnivå [408014309]
10.30 Fatta micken [4410274]
11.20 Spelnytt [3390632]
11.50 Oddasat [4223816]
12.05 Regionala nyheter [7948187]
13.25 Vid lägerelden [813336]
13.55 Serenad på signalhorn eller soldat Paavonens turbyxor **FILM** [2534309]
Finsk komedi 1939.
15.20 På gräsrotsnivå [9319767]
15.25 Ut i naturen: Isbjörnar, hundar och videotejp [9716125]
15.50 Extrem fritid: basehoppning [8002090]
16.20 Respasset: Los Angeles [4250534]
17.10 Berättelsen om Suomi-Filmi [2348729]
Krigsåren.
18.10 V75-travet [509477]
18.50 Tv-nyheter [1977380]
19.00 Sportrutan [32632]
19.05 Tvåans höstväder

[7551816]
19.10 Långt fallna: Eero och Joel Melasniemi [815354]
19.35 Stallstjärnor [866038]
20.20 Ungkarlen Pekko (R) [535922]
20.50 Siska [5769545]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [8713187]
22.05 Dödligt vapen [4701632]
FILM (Lethal Weapon) Amerikansk kriminalfilm från 1987. Hårdkokt kriminalfilm om ett omaka polispar, som kommer en farlig knarkliga på spåren.
23.50 Da Vincis mordutredningar [7297767]
0.35 Musik-tv: Obligatoriska grejer [1871442]
1.05 World of Warcraft – i spelvärldens våld [9715404]
1.25 World of Warcraft
1.35 World of Warcraft
1.53 World of Warcraft
2.15 Frågespel [3050572]
3.00 Dolt ord [4219794]
4.00 Sudoku [4228442]
5.00–6.00 Dolt ord [4299930]

6.00 Den rätta [8641019]
7.45 Doras äventyr [6969545]
8.15 Lilla kockskolan [6977748]
8.45 Disneys Tarzan [6981941]
9.15 Pokémon [5337800]
9.40 Zorro [7771835]
10.10 Staraoke-laulupeli [2158019]
10.30 Hannah Montana [955922]
11.00 Vad ska vi äta idag? [720583]
11.05 Köpkanalen [7795477]
11.50 Word Puzzle [7355125]
12.15 Abba: The Mamma Mia! Story [8578903]
13.15 Dolda liv [535903]
13.45 Dolda liv [915729]
14.10 Dolda liv [996090]
14.40 Motor Forum [4817106]
15.40 På skoj [2723361]
15.50 Big – stor på en natt [3301372]
FILM Amerikansk romantisk komedi från 1988. En romantisk komedi om en 12-årig pojke vars dröm om att vara vuxen förverkligas när han plötsligt förflyttas till en 35-årig mans kropp. I-rollerna: Tom Hanks, Elisabeth Perkins, Robert Loggia. Regi:

Penny Marshall.
17.50 Idols-semifinalistit 2008: Hyvää yötä ja huomenta [2871941]
17.55 Nigel Marvens pingvinsafari [4604187]
19.00 Sjuans nyheter [783212]
19.10 Resultatrutan [912767]
19.30 Mina damer och herrar [147816]
20.00 Jackpot [584458]
21.00 Sanningens stund [124090]
22.00 Tians nyheter [129090]
22.10 Resultatrutan [9815361]
22.20 Lotto, Joker och Keno [7787477]
22.25 Training Day [3924187]
FILM Amerikansk thriller från 2001. En tätt thriller om en yngling som vill bli knarkpolis som får följa med en äldre förhårdad och korrumperad kollega. I rollerna: Denzel Washington, Ethan Hawke, Scott Glenn. Regi: Antoine Fuqua.
0.45 Inskit [9032143]
1.40 Vinstpotten late night [5152733]
2.55–6.00 Den rätta [49550688]

Nyankortsvinnare:
Ingvald Eckerman Eckerö
Vinner en Casinolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Det är den sista IFK-matchen på söndag, alla borde komma dit!

MESS FRÅN EN SPELAR I IFK

Länge leve Lappo skola! Hur finansiera välfärden?

■ **I en insändare** den 23 oktober ger ordförandena i Brändö kommunfullmäktige, kommunstyrelse och skolnämnd – **Eriksson, Lundberg** och **Lindholm** - sin syn på den framtida skolpolitiken i kommunen.

Retoriskt och stilistiskt anser jag att texten är en katastrof, och jag väljer att inte ens kommentera de ordval och enstaka meningar som jag finner rent av förolämpande. Ovedersägligt innehåller insändaren också en del förbryllande motsägelser. Sammantaget är den alltså svår att bemöta kortfattat, eftersom det finns alltför många lösa trådändar att samla ihop. Dock vill jag kommentera några av skribenternas påståenden.

Den anklagelse som Eriksson, Lundberg och Lindholm framför om att renoveringen av Brändö skola skulle ha ”förhalats och bombats inifrån av politiker med anknytning till Lappo” finner jag mycket olustig.

Under de år jag satt i full-

mäktige hörde jag aldrig en enda av kommunens invånare motsätta sig den länge planerade ombyggnaden. Tvärt om tyckte jag att frågan präglades av en glädjande och konstruktiv konsensus, som till sist gav ett strålände resultat. Men här kan vi bara konstatera att jag och Eriksson m fl har olika minnesbilder av processen.

Den som önskar finna en objektivare bild, får göra sig besväret att söka den i kommunens arkiv. Där finns frågans behandling i de demokratiskt valda styrelserna och nämnderna att läsa i protokollen.

Märkligt finner jag också påståendet att den så kallade ”tidigare kommunledningen”, där för övrigt både Eriksson och Lundberg ingick, skulle ha undvikit diskussioner om Lappo skola.

Som de själva påpekar initierade dåvarande skolnämnd en utredning av verksamheten vid kommunens båda skolor år 2005. Dessutom gjordes tre år tidigare en utredning specifikt om effekterna av en nedlägg-

ning av Lappo skola, efter en motion i fullmäktige. Ärendet gick på remiss till alla i vid mening berörda nämnder, vilka gjorde gedigna konsekvensanalyser.

Att inom loppet av några år presentera två belysande utredningar där ett stort antal personer haft tillfälle att uttrycka sina åsikter – det anser jag inte vara att ha ”sopat diskussionen under mattan”. Därutöver har Lappo skola naturligtvis behandlats i samband med budget och ekonomiplan, och ibland tämligen grundligt. Att skolan trots och tack vare detta fortfarande är i högsta grad verksam, ser jag som ett exempel på en klok och lyhörd politik.

De tre ordförandena nämner i sin insändare Lappo skolas storlek som en negativ faktor. Där vill jag bara påminna om att det inte tycks finnas något påvisbart samband mellan en skolas elevantal och undervisningsresultat (se t ex Skolverkets utredning Likvärdighet – ett delat ansvar, 1996).

Sambanden är mer komplexa än så, och vad som är stort och litet är relativt. Det gäller även Finlands minsta skola, som faktiskt är den näst största skolan i Brändö kommun och den absolut största skolan i Lappo.

Till sist hoppas jag att de tre ordförandena inser vilken fantastisk tillgång det är när en hel by – och fler än så! – visar ett så starkt engagemang för en skola.

Jag hoppas också att de tre i den fortsatta diskussionen, oavsett var den förs, hanterar frågan om Lappo skola med respekt och väljer orden med äkta omsorg. Det här handlar om livslevande barn och deras familjer, grannar, vänner och släktingar. Det handlar om lärare, skolpersonal och framför allt elever som har en odiskutabel rätt att vara glada och stolta över sin skola.

Åsa Lind
Vice ordförande i skolnämnden i Brändö

delse. Fler turister gynnar den åländska ekonomin, sysselsättningen och välfärden.

Vi hoppas att Ålands golfklubb och näringslivet fortfarande kan ha förtroende för att lagtinget kan fatta ett hållbart beslut och att en golfbana inom en snar framtid kan förverkligas. Vi önskar Tobben Eliasson lycka till med att denna gång övertyga både sitt eget parti

och sin regeringspart liberalerna.

Förtroendet för att politiker-na kan samarbeta och nå resultat har satts på prov tillräckligt i golf frågan. Nu måste det komma ett beslut som håller!

Barbro Sundback (s)
Carina Aaltonen (s)
Camilla Gunell (s)

Vi tror på Tobbens golfidé

■ **Tobben Eliasson (c)** fortsätter oförtrutet sitt arbete för golfen på Åland. Den socialdemokratiska lagtingsgruppen välkomnar att det inom regeringspartierna finns någon som agerar och verkligen vill något.

Vi var mycket desillusionerade

efter lagtingets beslut i december 2007 om att skrinlägga golfbanan i Godby/ Ämnäs efter allt arbete som lagts ner på markfrågor, planering och finansiering. Åland måste öka sin attraktionskraft som turistdestination och där är golfen av stor betydelse.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Hör hit alla kleptomaner! Skaffa er egna cyklar, man får billiga i Torget på torsdagarna. Fick ni aldrig lära er att man ej ska stjäla? Man tycks stjäla här i stan på löpande band. Skäms på er knäppisar!! **R-M.K.**

■ ■ Marstad får nog flytta bilar hur som helst, men vilket j-a polispådrag det skulle bli om en privatperson skulle göra det! **0457**

■ ■ Hej! Det är den sista IFK-matchen på söndag, alla borde komma dit! Vem vet, vi kanske slår publikrekord igen. Mvh **en kille som spelar i IFK**

■ ■ 720 g Krögarpytten på sparhallen kostar 3,40 och på mathis hallen 7,85. Det lönar ju sig att köra bil till sparhallen fast bensinen är så dyr. **0457**

■ ■ Förhoppningsvis slipper vi höra/låsa om Vintertid när vi nästa veckoslut går över till **normaltid**. **0457**

■ ■ Grr vilken skola går Snyggingen Alicia Sjölund i? **0457**

■ ■ Wihuu, ingen jucke, 1-0 till ganjasmugglarna! **040**

■ ■ VEMS? Grön Tunturi pojkykel, stått i många veckor vid Överängens vägska i Ödökarby Saltvik. **040**

■ ■ Varför nojsar alla om ninjamannen? Han var snäll och han hotade ingen! Snälla ! Och hunden va söt och snäll. **0457**

■ ■ Centern ska ta reda på vart böndernas pengar försvinner och varför matpriserna är så höga läser jag! Den finska centern alltså! Det är nog dax för den åländska centern att oxå börja utreda hur våra åländska matvaror är extremt dyra trots givmilda bidrag! **0457**

■ ■ Det finns tydligen nån i Tehys organisationstopp som lystet dräglar över ÅHS förvaltningschefsjobb. - Mer byråkrater till ÅHS!! Så räddar man ett sjunkande skepp! **0457**

■ ■ Finns det nån tjej/ dam där ute som är lika trött på krogen, men vill träffa en kille för fika, sällskap mm, mm hör av er till mig då. Kram på er **Krogtrött**

■ ■ Ljusblå herr Kulkuri cykel har stått flera veckor i Kalmar-näs backen, Lemlandsvägen. **040**

■ ■ Nu får jag snart moppekort efter att ha väntat ett år för länge. Nu ska snuten ta o ge fan i mig. **0457**

■ ■ Korrekt svenska? A. Du har väl inga (inte) släppt in katten?

B. Har du släppt in katten? A. används på Åland. **040**

■ ■ Är det någon som är duktig på att laga sushi och vill lära mig tekniken? Jag står för ingredienserna och vi kan vara hemma hos oss. Ring mig på tel 28831, **Susie**

■ ■ Är de nån som vill ha årets o fjolårets svenska Jakt-tidningar?Annars åker de i soporna.TEL.38878.

■ ■ Töm Åland på alla ålänningar som inte vill tillhöra Finland! **Patriot**
SMS från +3584573421511

■ ■ Kim Mäki på Storå rör lär dej räknal Hur räknar du riktigt med dina inbesparingar på byte till bergvärme i förra fred Nyan??? TRAMS!
Om lånet är 14.000 och 5pers. Oljan blir 8.659 euro (2300 liter x 0.74 cent/l x 5 år). El för pannsystemet ca 500 euro. Totalt 9.519 på 5år. Det blir 11.221 euro BILLIGARE med olja på dina 5 år. Detta är fakta o inte trams! Dessutom krävs extra elvärme då det är kallt och ombyggnad av tekniska utrymmen samt omplanteringar od som husägaren står för. Att husvärdet stiger med 1-2% o miljöaspekter är en annan sak. Räntan 2.240 (6% , 5 år), el för bergpump 4.500 euro (10cent x 9.000 kWh x 5 år). Detta ger totalt 20.740 euro på 5 år. Vi har 180 m2 villa byggd 1975, olja 2.300 liter/år, **0457**

■ ■ Jävla idiot som ska hallå på spamma med hellyuset när man kört om, det är mera trafikfara med det, man blir okoncentrerad och har lättare att köra på ngt eller NGN, säger bara, jävla IDIOT! **040**

■ ■ Du är känslokall o empatilös. Bara ute efter att sära andra med vett och vilja. Men vi är många kvinnor som vet hur du är, så du kommer ej att finna någon lycka här. Du påstår att du är en ice man, men en riktig karl beter sig ej som du, utan vet nog när de ska sluta sära en kvinna. Jag gjorde allt för dig och det ända jag fick är sårande ord och lögnor! **Ice mans ex**

■ ■ Bensinpris i Norrtäje sek 11,24 i dag. **040**

■ ■ Polis bör stationeras i skärgården ser jag i tidningen. **040**

■ ■ Var och en väljer själv var man äter sin lunch, middag. Det finns krogar för alla smaker. Så sluta hacka och trampa på andras självkänsla. Jag tycker att det är snyggt med smycken i underläppen, skrot på örönen, kedjan runt midjan, tänk på våra förfäder och i Afrika hur de gjorde sig vackra.Det är apitrettande, upphetsande att bli serverad av en sådan skön dam, sitter gärna hela dagen och smaskar i mig alla rätter, tom slickar tallriken med snabeln, njuta av åsynen av en tatuerad gazel, i svart, och vilja ha mer mat och en efterrätt. Kallt och uttryckslost är inte alltid rent. **Xeres.**

■ ■ Keskos krav på Minimarket i ny regi hotar stänga butiken för gott. Jag uppmanar alla, som vill ha vårt jourminivaruhus kvar, skriva på namnlistor på abetsplatser eller i affären. Keskos beslut tas inom oktober. Läs artikeln i Nya Åland. Låt inte ännu en butik försvinna pga Kesko! **0457**

■ ■ Eckerö borde haka på nu. Sexmuseet kunde med fördel placeras i Eckeröhallen. Då skulle dom gamla golvmattorna duga i många år än. **040**

■ ■ Klart att skatten ska höjas i staden. Det blir dyrt nu när alla breda fina gator skall förstöras.

Hur ska ni ta er fram sen då? Blir nog ännu dyrare om alla transporter skall utföras med svävare å helikoptrar. När ska dom ansvariga ställas till svars? **040**

■ ■ Skärpning Finströms kommun! Hur förhåller det sej med gatlykterna, är det en sparåtgärd så tänd åtminstone varannan lykta och de i korsningarna. Håller vi på att gå i konkurs eller? **”flyttsugen”ü**

■ ■ Det mest fascinerande är väl att Alexandra Kollontaj blev 120 år gammal! **0457**
Det blev litet omsvängt med årtalen, tyvärr. Hon levde åren 1872 – 1952. Red.

■ ■ Det gäller att det inte är hygieniskt med massor av skrot i ansiktet om man har hand om mat! Håret får gärna vara rött eller blått på serveringspersonalen men ta bort skrotet ur fejsen! **050ü**

■ ■ Med den inställningen borde du inte vara kock. **”Köksmästarn”**

■ ■ Jo visst, Pålsböle skolan är trevlig o trygg! Det är just därför politikerna ej vågar ge besked om nedläggningen utan ”skjuter” upp beslutet till våren! **040**

■ ■ Hörni ”FIN”, Åland klarar sig utan er, men ni klarar er inte utan Åland, sen ni är kvar trots alla besvär ni har me oss. **0457**
SMS från +3584573798985

■ ■ Adam Öhman är ju riktigt bra programledare i Ålandskanalen 24:an! H från **Luleå rules**

Finland – och Åland – kan erbjuda modeller för andra länder, agera lokomotiv för Europas minoritetspolitik. men också vi har att lära av andra.

BJÖRN MÅNSSON, HUFVUDSTADSBLADET

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Bland folk Harriet Tuominen

Drev han med oss?

Det var första nyhet i etermedierna när högerpopulisten **Jörg Haider** körde ihjäl sig för ett par veckor sedan. Så slogs det på nytt upp någorlunda stort att han inte bara hade kört alldeles för fort utan dessutom varit påtagligt berusad, minst sagt.

Men politiker är människor de också. De kör för fort, det vet vi. Och berusade tydligen. Så det hela glömdes bort så där som nyheter glöms bort. Det kommer annat som känns mer aktuellt.

Tills för ett par dagar sedan. Då berättade riksradiion att Haiders efterträdare som partiledare **Stefan Petzner** hade avslöjat att de två var ett par (Haider's fru visste allt).

Det där fastnade på något sätt. Jag kom ihåg valet, där populisten Haider med sin främlingsfientliga politik drog massor av röster och plötsligt satt i en koalitionsregering i Österrike. De övriga länderna i det dåvarande EU, åtminstone de flesta av dem, demonstrerade sin ovilja. De ville inte samarbeta på regeringsnivå med partier på den politiska kanten. Vilket i sin tur fick andra att racka ner på den inställningen och säga att varje medlemsland måste få göra som det vill internt (vilket faktiskt inte stämmer, men det hör inte hit just nu).

Det var rabalder kring honom. Hans väljare älskade honom. Hans motståndare tyckte påtagligt illa om honom. Han blev mer känd än någon annan österrikisk politiker i modern tid, möjligen med undantag för **Kurt Waldheim**, tidigare generalsekreterare i FN. Som fick ett litet solkigt eftermäle för sin tyskvänlighet under kriget.

Tanken som inte ville släppa var att inställningen till olika fenomen i de kretsar där Haider drog röster inte alltid är väldigt tolerant. Eller ens motvilligt accepterande.

Människor som vill stänga gränserna för gästarbetare och tittar ner på folk med något mindre ljus hudfärg än deras egen tenderar att vara intoleranta också mot andra som inte fyller just deras krav på hur en god medborgare skall vara. Det är mitt intryck, men jag kanske är precis så fördomsfull som jag nu beskyller andra för att vara.

Att då som bög (som inte har kommit ut ur garderoben) bli omåttligt populär, hyllad nästan som en gud, i just de kretsarna måste ha varit alldeles speciellt.

Antingen gick Haider omkring och var dörädd för att hans privatliv skulle avslöjas (det lär ha förekommit rykten) eller så ställde han till detta med vett och vilja för att jävlas. För att visa folk att de inte vet vad de sysslar med.

Men i så fall borde han ha avslöjat detta själv. Njutit av komplotten istället för att låta den sippra fram först efter sin död. För folk hade blivit chockade – i nådens år 2008. Det vet vi eftersom efterträdaren är inte längre efterträdare.

De nya åländska händerna som jorden skall vila i

I vems händer? Det finns ett överflöd av vackra platser på Åland och bara en liten krets som har möjlighet att köpa in sig. Borde man ändra på det?
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Varför kräva medborgarskap av någon som vill köpa mark på Åland?
Varför inte om man vill ha inflyttning av permanent natur? Med dubbelt medborgarskap behöver banden ”hemåt” inte kapas.

Kommunförbundet säger i ett utlåtande att man kan tänka sig hembygdsrätt för EU-medborgare utan byte av medborgarskap. Men kraven skall uppfyllas i övrigt vad gäller såväl hembygdsrätt som jordförvävrätt och näringsrätt.

Enda skillnaden mot tidigare är att en EU-medborgare som har bött 5 år på Åland skall kunna söka hembygdsrätt utan att först bli finländsk medborgare (en process som, inom parentes sagt, kan ta några år).

Förslaget är inte nytt. Tanken har funnits där hela tiden, hos en del av beslutsfattarna.

Man vill inte förstå varför en rikssvensk, som har bött flera år på Åland, inte skall få köpa mark utan att staten lägger sig i. För det är ju staten som beviljar medborgarskap. Staten kräver inte medborgarskap om samma svensk vill köpa mark i Nylands skärgård, till exempel.

Rent tekniskt förutsätter den föreslagna uppluckringen – en uppluckring är det väl eftersom kretsen vidgas – att självstyrelselagen ändras. Det vill säga att riksdagen och lagtinget bägge skall fatta beslut om detta.

I och med den allt starkare integrationen i Europa har man svårt att se varför riksdagen skulle ha något emot förslaget. Varför från riksdagens sida kräva att reglerna skall vara strängare på Åland än i resten av landet?

Någon kanske tänker tanken att man på riksidan vill ha ”ensamrätt” till Åland, men det har man ju ändå inte utan att flytta hit.

I den mån det finns ett motstånd, ett sakligt motiverat motstånd, så bör det rimligen finnas på Åland.

Om en italienare, en rumän, en irländare – vem som helst från något av alla de 27 EU-länderna – slår sig ner på Åland, trivs och stannar så är det rimligt att den personen får skaffa sig en bostad som någorlunda motsvarar de önskemål man har. Så vill vi alla ha det.

Men man kan vända på steken. Varför vill man bo i ett land men inte ha medborgarskap? Vill man bo en tid och sen flytta ”hem” igen eller hur tänker folk i det läget?

Det är rätt sannolikt i ett rörligt Europa att barn till dessa nya ålänningar till en del söker sig tillbaka till Italien, Rumänien, Irland eller varför inte till någon annan del av EU. (Så gör för övrigt barn till infödda ålänningar också.) Och tar marken med sig? Nej. Men äganderätten.

De åländska händer som den åländska jorden skall vila i är inte riktigt desamma som man tänkte sig för 40-50 år sedan.

Är alla beredda att acceptera det? Det har hittills inte varit tänkbart att låta utflyttade barn till ålänningar behålla sin hembygdsrätt livet ut. Trots att inte heller de kan ta stränder och vackra vikar med sig härifrån.

Om detta är vad ålänningarna vill – om kommunförbundets styrelse talar på kommuninvånarnas vägnar – så återstår att få riksdagen med

på att ändra självstyrelselagen. Det är möjligt att riksdagen har synpunkter på att de som sitter i det ena av landets två parlament inte kan vara medborgare i en rad olika länder – den som har hembygdsrätt är ju också valbar. Det kanske finns någon juridisk hake där.

Men då finns den andra möjligheten, att gå in för dubbelt medborgarskap. Sverige har det, Finland har det, allt fler länder går in för att den som flyttar till ett annat land och blir medborgare där samtidigt får ha kvar sitt gamla medborgarskap.

Då slipper man en känslomässigt smärtsam operation samtidigt som man visar att man menar allvar med flytten.

Men oberoende av lösning så går det inte i dagens värld att hindra folk att flytta eller att ärva. Så lika väl som man nu vill slå vakt om inflyttades rättigheter så de känner sig välkomna så borde man slå vakt om de utflyttade, så att de inte känner sig utstötta.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Ut kommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2007: 7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tn (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008

Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55 1)	→	H:FORS 09.55/17.00 1)	→	M:HAMN 04.15

L = Långnäs

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg., varefter incheck./bilj.försäljn. ej kan garanteras

1) Sörenade ur trafik 2.11 kl. 09.30 i Stockholm.
Åter i trafik 10.11 kl. 17.00 i Stockholm

www.tallinksilja.fi

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK Check-in senast 30 min. före avgång			
Sthlm - Mariehamn - Tallinn			
18.00	–	00.50	→ 01.00 – 10.00
10.00	–	05.00	→ 04.50 – 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)			

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08			
MARIEHAMN-KAPELLSKÄR			
Måndag–lördag		Söndag	
MAR	KAP	MAR	KAP
08.00	→ 09.15	12.00	→ 13.15
16.00	→ 17.30	18.30	→ 19.30
15.30	→ 12.00	17.30	→ 14.00
22.00	→ 19.00	23.00	→ 20.00
Buss Sto–Kap avg från Cityterminalen 1 h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Åven buss Kap–Sto (färdtid ca 1 h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje. Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.			
ÅLAND-STOCKHOLM dagligen		ÅLAND-FINLAND dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO H:FORS
01.10 L	→ 06.30	03.30 L	→ 07.35
04.35 M	→ 09.40	14.25 M	→ 19.50
09.55 M 1)	→ 15.30	23.45 M	→ 10.00
14.25 M	→ 18.55	14.10 M	→ 08.45
14.10 M	→ 07.45	01.00 L	→ 21.00
23.35 M	→ 16.45	04.25 M	→ 17.30
07.45 M	→ 18.00 1)		
03.20 L	→ 20.10		
1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information. M=Mariehamn L=Långnäs			
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång. BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)–Långnäs 1 h före avgång. Åven Långnäs–Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.			
VIKING LINE		Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 111 www.vikingline.ax	

Njut av vårt läckra Viltbord!

3/10 - 20/11 serverar vi Viltbord ombord. Gör en kryssning för den goda smakens skull och njut av läckerheter som hjort, älg, vildand, rotfukter, bär och svamp!

Viltbordskryssning 25 € inkl. viltbord, buss från Mariehamn + båtresa t/r

Turlista 8/9 2008–11/1 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	alla dagar	13.30	18.30	fre–mån även 8.30
--------------------	------------	-------	-------	-------------------

Från Grisslehamn	alla dagar	10.00	15.00	tors–sön även 20.00
-------------------------	------------	-------	-------	---------------------

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm 1 Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willys) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Extraturer:
Från Eckerö tors 16/10 kl. 8.30.
Från Grisslehamn tis 23/12 kl. 20.00.
Ej trafik 24–25/12, samt 1–5/1 2009.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175–258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar

M:hamn Sthlm

10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn

Sönd-Tisd 18:00 → 02:00

Onsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE

Bokning tel 28 040 www.birka.se

LÖRDAG 25 OKTOBER 2008

dagens ålänning

”Ingen människa har det så bra som jag”

Dagens ålänning träffar vi i Vessingsboda i Lemland. **Maria Elander** är ute i trädgården med sin man **Göran** och hunden Mumlan.

Vad gör ni?

–Vi är på väg till kyrkogården snart, vi ska sätta ljus på mina föräldrars gravar, säger Maria.

Maria är föddes och växte upp i Stentorpa på Föglö, men flyttade till Sverige när hon var 15 år.

–Jag är en så kallad borta-ålänning, även om jag blir lite sint när man säger så.

Varför flyttade du?

–Jag för dit och började jobba, det fanns inga andra alternativ. Jag tog aldrig någon skada av det, fast jag var så ung.

Maria träffade sin man Göran för 35 år sedan, och för ett år sedan skaffade de hundvalpen Mumlan, som glatt springer omkring i trädgården när Maria står och pysslar med gravljushålar.

–Min pappa var illa döran efter kriget, men mamma gjorde

Alla samlade. Göran och Maria Elander är ute i trädgården med hundvalpen Mumlan.

allt hon kunde för att ta hand om oss sex syskon. Hon var duktig, jag förstår inte hur hon klarade det. Nu ska jag till kyrkogården och göra fint åt dem.

Varför syns ingen i byn till?

–Jag brukar gå sju kilometer med hunden varje morgon och då brukar jag tänka att det är en död by. Själv är jag gärna ute.

Linnea Friman
linnea.friman@nyan.ax

Lördag

Söndag

Måndag

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	10	☁
Åbo	10	☁
Helsingfors	11	☁
Stockholm	12	☁

Nyhamn 10 SSV 13
Märket 11 SSV 12
Kumlinge 11 SSV 10

Vattenståndet i går kl 15
Föglö +41 cm Åbo +53 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	8:46	18:01
Helsingfors	8:26	17:40
Stockholm	7:51	17:11

Max/min temp. 17.10 - 24.10. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+11,2	21.10.	+1,7	20.10.
Åbo	+11,0	21.10.	+2,6	18.10.
H:fors	+12,1	21.10.	+5,3	18.10.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+8	☁
Åbo	+6	☁
Helsingfors	+7	☁

Utomlands i går

Köpenhamn	10	Madrid	17
Oslo	13	Rom	24
Bryssel	11	Aten	21
Moskva	+7	Las Palmas	23
London	12	Phuket	30
Paris	12	Peking	14

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Tonfiskpaj

3 dl vetemjöl
125 g margarin
3 msk kallt vatten

Fyllning:
1 burk tonfisk i vatten
1 dl majonnäs
1 dl gräddfil
2 dl ärtor
1 finhackat äpple
0,5 dl hot mango chutney
3 hårdkokta ägg
salt, grovmalen svartpeppar

Nyp ihop vetemjöl och margarin, tillsätt vatten och arbeta samman till en deg. Låt den vila och tryck ut i pajformen. Nagga och grädda i 200 grader ca 15 minuter. Låt svalna! Låt tonfisken rinna av, blanda den med majonnäs, gräddfil, ärtor, äpple och mango chutney. Hacka äggen och rör ner i tonfiskröran, krydda med salt o peppar efter smak och lägg röran i pajskalet. Garnera med tomatklyftor, dill och sallad.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Renovering i nattklubben 13-30.10

Casinobaren öppen mån-tor till 03.00 fre-lör till 04.00

Välkommen!

Tel 24020
info@hotellarkipelag.ax
www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

En säker start

ALKOLÅS

Vi säljer och monterar

budbil

ålands budbilsservice ab

UNDER HELA 2007-ÅRET
STÖRST I SVERIGE
LUTAT

*enligt Byggefakta 2007

VÄGEN TILL ETT NYTT DRÖMHUS
Hittills har närmare 30 000 familjer hittat sin dröm hos oss. Hur vill du att din dröm ska se ut?

➔ **Hämta prislista på alvsbytafo.fi**

ALVSBYHUS

LÄGRE KOSTNAD - RIKARE LIV

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL. 0400 515 831, 040 590 8333

Sista chansen!

Jackpott på 10 000 euro

Köp din Bingolott hos oss på Casino Paf, till spelvännen i TV4 nu på söndag.

Vi drar de fyra sista vinnarna som får två platser till Pafs bingofinal i Idrottsgården den 8 november 2008.

Bingovärdinna under finalkvällen är Linda Lampenius. Vi garanterar en huvudvinst på 10 000 euro och radvinster för 2 500 euro.

För mer information, besök Casino Paf i Mariehamn eller www.paf.com/letsbingo

casinopaf

SÄTT STOPP
FÖR VALDET

Misstänker du att en vännina, kollega eller släkting blir misshandlad psykiskt eller fysiskt av sin partner? Känner du dig maktlös och osäker på hur mycket du kan lägga dig i?

Ring Kvinnofridslinjen och ställ dina frågor! De har öppet dygnet runt och nås på **telefon 25500**.
Tänk på att det aldrig är fel att bry sig.

Ålands landskapsregering

BETONGRIVNING

- Pikning
- Klippning
- Golv-/väggsågning
- Betongborrning

Karlssons GRÄV AB

tel. 0457 313 5406

Vi utför även markarbeten, grus och fyllningsmassor mm

NYTT LEDIGT ANNONSUTRYMME

Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax

Nya Åland

☆☆☆